

DARBININKAS

LIII NR. 46 SECOND-CLASS Postage paid at Brooklyn, N. Y. ANTRADIENIS - TUESDAY, BIRZELIS - JUNE 25, 1968 910 WILLOUGHBY AVE. BROOKLYN, N. Y. 11221 10 CENTŲ

Ar de Gaulle ir trečiu kartu išgelbės Prancūziją?

Birželio 23 de Gaulle laimėjo balsų 8 proc. daugiau nei 1967. Bet lemiamoji diena bus birželio 30 prieš komunistų ir socialistų bloką

Prancūzijoje de Gaulle šalininkai turi pagrindo džiūgauti birželio 23 balsavimo rezultatais. Bet čia ne viskas: dar ateis birželio 30, kuri tikruosius rezultatus parodys.

Kiek kas balsų gavo:
De Gaulle šalininkai "Sąjunga respublikos apsaugai", vadovaujama min. pirmininko Pompidou, ir jos sąjungininkai "nepriklausomi respublikonai", vadovaujami Valery Giscard d'Estaing, laimėjo bendrai 45,8 procentus visų balsų — 1967 turėjo 37,45 proc., taigi laimėjo apie 8 proc. daugiau.
(Opinijos tyrimai buvo skelbė, kad de Gaulle šalininkai laimės 3.25 proc. daugiau, viso 41 proc.).
Kitos grupės balsų gavo mažiau nei 1967 rinkimuose. Komunistai gavo 20.14 proc. — turėjo 22.46; nekomunistinė demokratinė socialistinė kairė 16.36, turėjo 18.8; "Centras už modernią ir pažangią demokratiją" 11,1 proc., turėjo 12.8.

Kiek gavo atstovų:
Viso parlamente yra 487. Pirmą rinkimų dieną buvo išrinkta tik trečdalis — 155. Tarp jų de Gaulle šalininkų 146. Išrinkti ir Pompidou vyriausybės 20 narių iš pirmo balsavimo. Kad de Gaulle šalininkai gautų daugumą, jie turi turėti viso 244. Pereitame parl. jiems trūko dviejų iki daugumos. Antrą sekmadienį jie turėtų gauti ne mažiau kaip 98, kad daugumą turėtų.
Antrą sekmadienį bus perbalsuojama tose apylinkėse, kuriose nė vienas kandidatas negavo daugiau kaip pusės visų apylinkės balsų. Bus balsuojami tie, kurie yra gavę per 10 procentų. Bet čia nori triumfuoti opozicija, — komunistų ir socialistų bendras blokas. Jie imsis balsuoti tik už vieną savo bendrą atstovą, kitiems savo kandidatūras atsiėmus, kad galėtų nurungti de Gaulle šalininką. Jie tikisi antrame balsavime daugiau laimėti atstovų. Bet tai jau ne tiek balsuotojų valios pareiškimas, kiek partinių vadovybių kombinacijos.

Kas lėmė balsavimą:
Rinkimai ėjo de Gaulle šalininkų šūkiu prieš "komunistinį totalizmą ir jo liokajus — socialistinę kairę". Balsuotojai baiminosi netvarkos, kuri atėjo su riaušėmis ir kuri būtų dar baisesnė laimėjus komunistam. Komunistinis laikraštis taikliai išreiškė prancūzų nuotaikas: "Kiekviena barkiada, kiekvienas sudėgintas automobilis de Gaulle partijai davė keletą šimtų tūkstančių balsų".

Kas lėmė balsavimą:
Rinkimai ėjo de Gaulle šalininkų šūkiu prieš "komunistinį totalizmą ir jo liokajus — socialistinę kairę". Balsuotojai baiminosi netvarkos, kuri atėjo su riaušėmis ir kuri būtų dar baisesnė laimėjus komunistam. Komunistinis laikraštis taikliai išreiškė prancūzų nuotaikas: "Kiekviena barkiada, kiekvienas sudėgintas automobilis de Gaulle partijai davė keletą šimtų tūkstančių balsų".

Prezidentas de Gaulle balsavo savo miestely

HHH laimė, kad jo siūlymą Hanoi atmetė

— Viceprezidentas Humphrey yra priverstas kaip unguris vartytis, norėdamas išlikti prezidento LBJ politikai ištikimas, bet norėdamas laimėti ir paramą savo buvusių draugų iš Americans for Dem. Action, kurie reikalauja keisti nusistatymą dėl Vietnamo. Birželio 21 Humphrey pareiškė N. Y. Times, kad jis pasisako už "paliaubas, idant sėkmingai vyktų derybos".

— 5. Vietnamo atstovas Parvyžiaus derybose birželio 24 atmetė viceprezidento Humphrey siūlymą daryti paliaubas.

— Prancūzijos vidaus reikalų ministeris pareiškė, kad 150 de Gaulle šalininkų turi palankias aplinkybes antruoje ateinančio sekmadienio balsavimuose. Jei jie būtų išrinkti, tai de Gaulle triumfas būtų didžiausias — arti 300 atstovų.

— Pompidou, Prancūzijos min. pirmininkas, birželio 24 pasiūlė ne de gaullistinėm vidurio partijom sąjungą antrai rinkimų dienai. Tai būtų bendra jėga prieš komunistų-socialistų bloką.

Prahoje partijos laikraštis birželio 23 buvo paskelbta, kad demokratizacijos eiga Čekoslovakijoje esanti darbas tokių žydu kaip dr. Golsstucker, kuris yra rašytojų draugijos pirmininkas.

VOKIETIJA smūgiu už smūgį

Vakarų Vokietija birželio 22 neįsileido 700 vokiečių iš rytų Vokietijos. Jie vyko į Muencheną demonstruoti prieš nacius ir fašistus. Neįsileido, atsitedami už rytų Vokietijos įvestas vietas ir neleidimą vakarų Vokietijos pareigūnams vykti į Berlyną.

TARP DRAUGŲ kyla konfliktai

Slovakijoje auga slovakų agresija prieš vengrų mažumą. Slovakai demonstruoja su šūkiais: "Vengrus į Dunojų". O Slovakijoje vengrų yra 700,000.

Vengrija pareiškė pretenzijas ir Rumunijai dėl vengrų mažumos kultūrinio varžymo — varžo spaudą, vadovėlius. Rumunijoje vengrų yra 1,5 mil.

— Valst. sekretorius Rusk iš Islandijos, iš Nato konferencijos, birž. 25 vyks į Bonną pademonstruoti, kad solidarizuojasi su vakarų Vokietijos vyriausybe dėl jos pasipriešinimo rytų Vokietijos suvaržymam tarp vakarų Vokietijos ir Berlyno.

— Ohio, Columbus miesto kalėjimo kaliniai birželio 24 padegė 7 kalėjimo pastatus.

Warrenas išeina, ir kas ateina į jo vietą?

Vyriausybė oficialiai nepaskelbė, kad vyr. teismo pirmininkas Earl Warren išeitų prezidentui pasitraukimo raštą. Jam jau 77 metai, bet teismo narių gan su įtarimu pasisakė dėl pasitraukimo motyvų. Esą pasitraukia tam, kad naują galėtų paskirti dar prezidentas Johnsonas, gal pagal Warreną parinara ir senesnių. Gub. Reakimą. Reagan pasisakė prieš tai; tegul naujas pirmininkas būtų paliktas naujam prezidentui.

Earl Warren laikomas kontraversine figūra Amerikos teisme. Prieš paskiriamas vyr. teismo pirmininku, jis niekad nėra buvęs jokiam teisme teisėju. Jis buvo Kalifornijos gubernatorius, 1948 buvo kandidatas į viceprezidentus su Thomas Dewey. Galėjo būti konkurentas Eisenhoweriui 1952, bet susitarė: Eisenhoweris pažadėjo jį paskirti vyr. teismo pirmininku.

Pirmininkavimas buvo taip pat skirtingai vertinamas. Atrodė teisinga nuomonė, kad savo 15 metų jis stipriausiai reiškesi kaip liberalistinės sekularistinės filosofijos atstovas; grynė asmens laisvę labiau nei valstybės gerovę, bet iš kitos pusės varžė atskirų valstijų laisvę federalinės valdžios naudai; stoji už pilietinę lygybę visom rasėm, bet nepripažino švietimo lygybės valdžios ir nevaldžios mokyklose.

Vienas televizijos komentatorius aiškino, kad kontraversiškiausias buvo jo sprendimas, įgalinęs komunistų laisvą veiklą.

Tik į pabaigą, gal pajutęs visuomenės nerimą, kad teismas sukūrė patogias sąlygas smurtui, nusikaltimams, chaosui; pajutęs, kad iki absurdo privedė perdėta liberalistinė filosofija, davė žingsnį atgal

Kas norėjo sen. R. Kennedy mirties — tokios kaip nacių teroro įrankiui Eichmanui, kuris Izraelio buvo pagrobtas ir nuteistas mirti

Dėl sen. R. Kennedy nužudymo vieni metė kaltę arabams, kiti Amerikos tautai, tretieji imigrantams, kiti vėl aiškino, kad tai darbas atskiro fanatiko, kuriam protą turi patikrinti psichiatrai. Kai Los Angeles majoras paskelbė, kad žudiko Sirhan B. Sirhan bute rasta raštelis su nurodymu, kada senatorius turi būti nužudytas; kad žudikas siejamas su komunistais, staiga pasipylė jam kaltinimai — esą jis pirma laiko sudarė kaltinimo sugestijas.

Kas kaltininko taip ieško ir jaudinasi, kai suminimas komunistų vardas, gali atkreipti dėmesį į žodžius, parašytus laikraštyje "Free Press," (kuris mus pasiekė N. M. dėka).

Minėtame laikraštyje kalbama apie Vietnamą. Kalbama apie žiaurumus ir klausiamas: "Kas sugalvojo visą antiperversminę strategiją? Ir kas yra tas antiperversmas, jei ne žodis, kuriuo dengiamas vartojimas smogiamųjų dalinių, specialiųjų grupių, treniruotų Auschwitzo filmom, elektrinėm torturom, kad revoliucionierius ir išlaisvinimo sąjūdžius ištrintų iš žemėlapių? Kas paskyrė McNamara ir Rusk, ir Westmoreland ir Cabot Lodge? Kas įvedė nuodingus chemikalus ir troškinančias dujas, koncentracijos stovyklas ir napaimą, baltaį fosforą ir bakteriologinius ginklus Vietnamo? Tai Broliai Kennedy! Taigi jei jūs kariate Eichmanną, tai aš sakyčiau, kad Bobby tikrai turėtų būti sekantis sąrašas!"

Kalbėtojas meta kaltę taip pat sen. McCarthy, "inkorporuoto liberalizmo" atstovui, kuris balsavo už sumų skyrimą Vietnamo karui, komitetui priešamerikinei veiklai tirti.

Tas pats kalbėtojas demokratų partijai vadina "rasistų partija", kuri istūmusi šį kraštą į "purviną karą," o respublikonų partija esanti to paties pinigų kita pusė.

Žodžiai komunistinės propagandos stiliaus.

Ar žudikas buvo tik vienas? Kas prieš savaitę klausė apie senatoriaus mirtį?

Sen. R. Kennedy nužudė Sirhan B. Sirhan šūviai. Ar Sirhan buvo vienas? Naujos informacijos rodo, kad ne. Pagal Daily Column Sirhan B. Sirhan laukė apie valandą virtuvėje drauge su vyrų ir mergina. Jis nebuvo iš ten išprašytas, nes buvo bendras džiaugsmas, ir toj pačioj virtuvėj buvę apie 25-30 kitų senatoriaus garbintojų. Jie visi trys taip pat buvo pasirodę priėmimo kambaryje.

Atkreiptas dabar dėmesys į ankstesnius įvykius. Savaitė prieš nužudymą Kennedy akcijos bendradarbis Francis Plimpton Oakland, Calif., radijo studijoje turėjo programą — atskatinėjo į klausimus, duodamus telefonu. Plimpton buvo prietrenktas vieno klausimo: "Ar Bobby Kennedy pasirošęs mirti?" Iki vedėjas susiorientavo, nepažįstamo balso klausėjas tęsė toliau: "Jūs žinot, jo brolis buvo nužudytas, ir Bobby gali būti nužudytas taip pat". Atsikosėjęs programos vedėjas klausimą nutraukė.

Tie žodžiai yra iš pareiškimo Ralph Schoenman, kuris pristatomas kaip "vykdomasis karo nusikaltėlių tribunolo ir Bertrand Russell fondo sekretorius", organizavęs teismą prezidentui Johnsonui už "karo nusikaltimus", esąs glaudžiuose ryšiuose su komunistais — tais iš Čekoslovakijos, Kinijos, Vietnamo.

Minėtas laikraštis Free Press eina Los Angeles, kur buvo senatoriaus žudikas. Ana kurstomoji propaganda — sen. Roberto Kennedy suliginimas su nacių įrankiu Eichmannu, siūlymas jam tokio pat likimo kaip Eichmanno buvo paskelbtas gegužės 3-9 nr. Po mėnesio senatorius buvo nužudytas.

Prisikėlimo miestas uždarytas paskutinės mados apeigom — riaušėm

Washington, D.C. birželio 25 jau buvo ramu. O iš vakaro buvo paskelbta išimties padėtis, uždraustas judėjimas naktį. Tai vis dėl "Prisikėlimo miesto". Birželio 19 dienos "solidarumo žygio" organizatoriai Abernathy buvo davę per daug pažadų savo sekėjams. Jis buvo skelbęs, kad iš "Prisikėlimo miesto" nesitrauks, joks vyriausybės leidimas jam nereikalingas. Su ironija ir klausytojų nusikvatojimu skelbė, kad jei jau leidimas būtų reikalingas, tai jį reiktų gauti iš indėnų... Kai vyriausybė betgi pareiškė, kad nepratęsia leidi-

mo stovyklauti toliau federalinėje nuosavybėje, tai Abernathy norėjo sudramatinti viso žygio galą — parodyti, kad galas padarytas vyriausybės smurtu. Su 300 šalininkų jis atžygiavo prie Kapitolio: tegul jis būsiąs suimtas Kapitolio žemėje. Policija neprileido. Demonstrantai susėdo gatvėje. Policija juos visus suėmė. Tuo tarpu kiti dramatinio padėtį plėšimais ir riaušėm, kuriem lividuoti buvo iškvietusi tautinė apsauga. "Prisikėlimo miestas" buvo iškraustytas ašarinėm bombom. Rytą buvo jau ramu. "Miestas" uždarytas.

— Prezidentas LBJ birželio 24 kreipėsi į Kongresą įstatymo, kad visi šaunamieji ginklai būtų registruoti ir kiekvienam gautas federalinės valdžios leidimas.

— Gub. Rockefelleris nesutiko su gub. Reagano nuomone dėl naujo vyr. teismo pirmininko. Rockefelleris ragino prezidentą LBJ tuojau paskirti naują pirmininką.

— Nixono šalininkai ragina jį pasirinkti kandidatą į viceprezidentus sen. Percy. Pastarasis sutinkas.

— Sen. Edward Kennedy, jei eitų su Humphrey, užtikrintų laimėjimą demokratam. Tokią išvadą priėjo opinijos tyrėjai.

— Italijos vyriausybę birželio 24 sudarė Giovanni Leone be socialistų, kurie tik po savo kongreso pasakys, ar jie sutinka eiti į koaliciją.

— R. Wagneris, buvęs New Yorko majoras, paskirtas Amerikos atstovu Ispanijoje.

Bostone šv. Petro parapijos bažnyčioje vėliavos birželio 16 pamaldose už deportuotus, žuvusius, kankinius.

Illinois gubernatoriaus proklamacija

STATE OF ILLINOIS EXECUTIVE DEPARTMENT PROCLAMATION

America will attend this cultural event,

Now, therefore, I, Samuel H. Shapiro, Governor of the State of Illinois, do hereby proclaim the days of July 5-7th, 1968, to be Lithuanian Youth Days in Illinois as a welcome to these fine young people and urge the appropriate observance of this set aside period.

In witness whereof, I have hereunto set my hand and caused the Great Seal of the State of Illinois to be affixed.

Done at the Capitol, in the City of Springfield, this sixth day of June in the Year of Our Lord one thousand nine hundred and sixty-eight and of the State of Illinois the one hundred and fiftieth.

Samuel H. Shapiro

GOVERNOR

Paul Powell
Secretary of State

(sprendimas dėl New Yorko paramos nevaldžios mokyklų mokiniams, dėl policijos galios sustiprinimo).

Daily Column birželio 24 rašė, kad nauju vyr. teismo pirmininku būsiąs paskirtas Abe Fortas, didelis LBJ asmeninis draugas ir jo paskirtas į teismą. Pagal tradiciją esą tarp devynių teisėjų esti vienas skiriamas žydas ir vienas katalikas. Goldbergas atėjo į Frankfurterio vietą. Kai

Goldbergas buvo paskirtas atstovu į J. Tautas, į jo vietą ir atėjo Abe Fortas.

Vyriausias teismas turi ypatingos galios, kuri sustiprėjo Warren laikais, Kongreso rolę sumažinus. Pastarasis tegali skirstyti pinigus, sakyti kalbas, priimti rezoliucijas, kurių vyriausybė gali ir nevykdyti. O Kongrese priimtą įstatymą vyr. teismas gali išaiškinti kaip prišingą konstitucijai ir panaikinti.

DARBININKAS

910 WILLOUGHBY AVE.
BROOKLYN, N. Y. 11221

Editorial Office GL 5-7281 • Business Office GL 2-2923
THE WORKER (Title Copyright) by FRANCISCAN FATHERS
Eina nuo 1915 metų.

1951 sujungė AMERIKA, LDS organą DARBININKA ir LIET. ŽINIĄS
Second-class postage paid at Brooklyn Post Office
Published semi-weekly except holiday weeks and July and First week in August
when published weekly.

Prenumeratos kaina \$7.00 — Subscription per year \$7.00
Laikraštį tvarko REDAKCINE KOMISIJA.
Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy savo nuožūra. Nenaudoti straipsniai
saugomi ir grąžinami autoriams prašant. Pavardę pasirašyti straipsniai nebūtinai
išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Teisus žodžio kaina

Salomė paprašė Jono Krikštytojo galvos už savo aistrų šokių. Paprašė dėl to, kad jos motina Erodijada norėjo matyti nebylų pranašą liežuvį, kuris gėlė priekaištu, kad gyvena su ne savo vyru. Tasai vyras buvo tetrarkas Erodas Antipas, pavaręs savo teisėtą žmoną ir pasiėmęs brolio. Jam buvo pasakyta viešai ir rūšiai: tau nedera ją turėti. Bet Erodas savo rankose turėjo valdžią, o Machertono kalėjime — Joną Krikštytoją.

Salomei paprašius kalinio galvos, Erodas vis dėlto suvirpo ir gailinosi žadėjęs už jos šokių duoti ko tiktai ji prašysianti. Kruvino prašymo iš mergaitės nelaukė. Jam šmėkštelėjo minty Jono Krikštytojo garsas žmonėse, ir jis baiminosi pranašą žudyti. Bet dar labiau pabūgo sėdėjusių už puotos žalo, kad nepasirodytų duoto žodžio laužytoju. Erodas apsišprendė savo tarjamąją šlovę pastatyti aukščiausiai teisingumui, palatypęs pranašui galvą nukirsinti ir įteikti Salomei.

Kraujuojanti galva buvo įnešta į puotos salę. Tas vaizdas mus purto šurpu ir po daugelio amžių. Ne vienas, gal būt, savęs klausia, dėl ko Kristus kelio tiesėjui, tam paskutiniam Senojo Įstatymo pranašui, ir daugiau negu pranašui, buvo skirta tokia mirtis?

Erodo puota buvo iškelta atžymėti jo gimtuvėm kaip žmogaus valdovo. Jo svečiai, susirinkę į prabangius rūmus lėbauti, buvo taip pat iš didžiųjų, vilkėję švelniais drabužiais. "Tie, kurie dėvi švelnius drabužius, yra karalių namuose" — priminė pats Kristus miniom. Anie didieji nepajudėjo iš savo namų — savo puotos, savo aistraus šokio ir savo minkštų patalų.

Jonas Krikštytojas, dykumoje šaukęs balsas, buvo jiems pa-

statytas kaip priešybė: vilkėjo kupranugario šerių apdarą, savo strėnas veržė šikšniu diržu, mito skėriais ir miškiniu medum, negėrė vyno ir gyveno skaistybėje. Jis buvo pašauktas būti Kristaus pirmataku. Dėl to švenčiama ir jo gimimo diena, kaip Marijos, kai visi kiti šventieji prisimenami jų mirties dienose.

Ar galėjo tad būti atsitiktinis dalykas, kad to angeliškojo pranašo gyvenimas ir ypatinga misija pasibaigė su Erodo gimtinėm, jo puota ir kvaitulingu Salomės šokiu?

Dykumoje šaukęs balsas klausyti tiesos ir daryti atgailą buvo nutildytas Erodo rūmuose susitelkusio melo ir palaidumo — tų piktybių, kurias ne vienas Erodas ir Erodijada darė. Jų puotoje iškelta ant padėklo kraujuojanti Jono Krikštytojo galva tų žmonių niekšybę išskėlė dar stipriau negu gyvas žodis.

Pranašo krauju kreipiamas dėmesys ir į neteisėtą vyro ir moters ryšį, tą piktybę, kuri nuodija žmonijos versmes. Erodas ir Erodijada tebeina per žmonijos istoriją, tik kitais vardais. Tai galima suprasti iš to, kad tiesūs ir atviri žodžiai, kaip Jono Krikštytojo, jog "tau nedera ją turėti" arba "tau nedera jį turėti", sukelia pykčio didelį įtūžimą. Tiesa sivilina akis, bet ji tokia yra, ir kitokia būti negali. Jonas Krikštytojas nebūtų paguldęs galvos už tai, ko žmonės galėtų nesilaikyti.

Senajam Įstatyme, kuris pasibaigė su Jono Krikštytojo nukirsta galva, dar buvo leidžiama duoti žmonai atsisakymo raštą, kad galėtų už kito tekėti. Naujame Įstatyme to nebėra, nes Kristus pakeitė. Tai saugo katalikų Bažnyčia ir už tai yra ne vieno puolama.

Trečiajaj tautinių šokių šventei priartėjus

Aldonos Eretaitės literatūros vakaras. Banketas ir šventė, kurią garsina amerikiečių spauda

New Yorko tautinių šokių grupė, kuriai vadovauja Jadvyga Matulaitienė, šoka levaro tiltą. Grupę pasirengusi kelionei į trečiajaj tautinių šokių šventę. Nuotr. R. Kisiellius

šimu rūpinasi komiteto vicepirmininkas Vaclovas Kleiza.

Kad svečiai turėtų malonios progos pabūvoti vienoje didelėje lietuviškoje šeimoje, pasidailinti išgyvenimais, susitikti daugelį metų nematytus, o jaunimas linksmam ir kultūringam galėtų praleisti vakarą, komi-

tetas ruošia šaunų banketą, kuris įvyks liepos 6, Western Concessions Arlington Park Race Track gražioje salėse. Kai kas baiminosi, kad jaunimas pobūvyje išvargs, kad reikėtų poilsio po kelionių, kad banketas neruoštinas. Jaunimas kaip tik pasisakė už kultūringą pobūvį,

nes priešingu atveju jis vistiek šeštadienio vakarą kur nors linksmai turėtų praleisti. Ne tik chicagiečiai, bet ir iš visur suvažiuavę svečiai mieliai laukiami bankete, kur susirinks miela, graži ir gausi lietuviška šeima. Na, o liepos 7 dieną, tikime,

VILNIAUS TRISDEŠIMT TRYS TREMTINIAI

Iš Vilniaus, amžinosios lietuvių sostinės, 1922 vasario 5 d. lenkų okupacinė valdžia išstremė 33 asmenis: 20 lietuvių ir 13 gudų. Sie tremtiniai vasario 6 atvyko į Kauną, laikinąją Lietuvos sostinę, ir buvo iškilmingai sutikti. Vasario 7 visi jie susirinko draugėn ir savo reikalams tvarkyti išrinko trijų asmenų komitetą, kuris tuoju įgavo "33 tremtinių" komiteto vardą. Į komitetą buvo išrinkti: Pr. Augustaitis, Myk. Biržiška ir gudas J. Krakouskis.

Sis komitetas palengva išvystė savo veiklą ir kiekvienam žingsny kėlė vilniečių kančias. Ir tik šių veiklių tremtinių pastangom 1926 balandžio 26 susitvėrė sąjunga Vilniui vaduoti, kuri vėliau pastoviai ir buvo

vadinama Vilniui Vaduoti Sąjunga.

Vilniui Vaduoti Sąjunga palengva išsiplėtė visame krašte. Lietuvoje ji turėjo 612 skyrių, 30,000 narių ir 600,000 rėmėjų. JAV buvo 50 skyrių, o kituose kraštuose — 10 skyrių.

Vilniui Vaduoti Sąjungai nuo pat pradžių vadovavo mokslu ir darbais pasižymėję vyrai, dideli patriotai.

Buvo leidžiamas žurnalas "Mūsų Vilnius", kuriame buvo labai daug rašoma apie Vilnių, Vilniaus kraštą, vilniečių kančias ir okupacinės valdžios ne teisības. Žurnalas pradėjo išleidavo kas mėnuo, bet vėliau pasirodydavo kas dvi savaitės. Žurnalas buvo gausiai iliustruotas Vilniaus krašto ir vilniečių gyvenimo vaizdais.

išieiti. Jei čia būtų viskas prislopinta, veikimas pratrykė išei-viuose, kur tik yra lietuvių būreliai."

"Mes, eiliniai Laisvosios Lietuvos piliečiai, visu mandagumu, bet ir tvirtumu pareiškiamo: mes Vilniaus ir Vilniaus krašto neatsizadėsime ir visomis teisėtomis priemonėmis jo sieksime ir toliau." (Jeronimas Cicėnas, Vilnius tarp audrų, Terra, 1953, 385-386 psl.)

Vilniaus tremtiniai Vilniui Vaduoti Sąjungoje suvaidino svarbų vaidmenį. Kai kurie jų buvo nuolatiniai kalbėtojai per radijo Vilniaus pusvalandį. Didžia dalimi tik tu vilniečių tremtinių dėka Vilniaus klausimas buvo apjuosęs visą Lietuvą.

amfiteatro salėje neliks nė vienos tuščios vietelės. Tai lietuviui ne kartą yra įrodę. Tikimės, kad ir šiais metais įrodys.

Šventės pavyga leidžiamas gražus leidinys, kurio meninę dalį tvarko dail. T. Valius, redaguoja komiteto spaudos koordinatorius Vytautas Radzius.

Tenka pažymėti, kad šventei ruošti komitetas ir amerikiečių tarpe ne tik propaguoja šventę, bet ir garsina Lietuvos vardą bei primena mūsų tautos tragediją.

Pirmininkui dr. Leonui Kriaučeliūnui vadovaujant, komiteto delegacijos dviem atvejais aplankė Chicagos miesto burmistarą R. Daley, kuris pakviestas pasidaryti šventėje dalyvauti. Be to, jis liepos 5, 6 ir 7 dienas paskelbė Chicagos lietuvių dienomis, o atvyksta svečiai bus Chicagos miesto garbės svečiai.

Kitu atveju delegacija aplankė Illinojaus valstijos gubernatorių S. Shapiro, jį supažindino su šokių šventės reikšme ir Lietuvos problemomis ir pakvietė šventėje dalyvauti. Gubernatorius pasižadėjo atvykti.

Komitetas lankė ir senatorius ir pakvietė į šventę visą eilę žymių amerikiečių, kurių daugumas davė teigiamus atsakymus.

Pasišventusių žmonių būrys pakėlė daug vargo ir rūpesčių, šventę beruošdamas. Mum gi lieka šventėje ir prieššventiniuose parengimuose gausiai dalyvauti.

Tegu būna ši šventė brangi sukaktuvių metų dovana, skirta išviejijos gyvastingumui įrodyti, niekada neužmirštant pavergtos Lietuvos!

Jurgis Janušaitis

Vilnius tapo kiekvieno lietuvių rytinė ir vakarinė malda. Ver-ta iš tos tremtinių grupės kiek vieną lietuvių paminėti ir atskirai.

Augevičius, Jonas, g. 1883 Seduvoj, gydytojas, 1903 baigė Šiaulių gimnaziją ir 1909 Maskvos universiteto medicinos fakultetą. 1918 grįžo į laisvą Vilnių, dirbo liginėje, organizavo vidaus reikalų ministerijos sveikatos departamentą. Lietuvos vyriausybei pasitraukus į

(nukelta į 4 psl.)

UKMERGĖS GIMNAZIJA PRISIMINUS
Jos 50 metų sukakties proga
(1918 - 1968)

Po Stasio Gruodžio vienerius metus lietuvių kalbą dėstė Marijampolės gimnazijos abiturientė Marija Krasauskaitė. Ji gal daugiau gyvumo įnešė į pamokas, dėstė rūpestingai ir įdomiai. Jai išvykus į Vokietiją studijuoti istorijos, į jos vietą atvyko Panevėžio gimnaziją baigęs Domas Pinigis. Jis atleidavo į klasę visai nepasirengęs pamokai, atsisėdavo už stalo, kelius įremdavo į stalo viršų ir, atsivertęs vadovėlį, mėgindavo skaityti ir aiškinti pamoką. Savo prastu dėstymu ir nekokiui elgesiui D. Pinigis piktindavo mokinius. Kaip netinkamas jis buvo atleistas iš mokytojo pareigų. Per pirmąją bolsėvikų okupaciją jis tapo šakių gimnazijos direktoriumi.

Juozas Galvydis yra iš vėlesnių mokytojų. Jis atvyko į Ukmergę 1925, bet savo mintimis apie komunizmą gal daugiausiai prisidėjo prie Ukmergės gimnazijos mokinių sukommunistėjimo. Būdinga, kad komunistinė sėkla prigijo jaunesnėse

klase — 1928 m. ir 1929 m. laidose. Vyresnių klasių ji nepaveikė. Atleistas iš Ukmergės gimnazijos mokytojo pareigų, redagavo Šiauliuose leidžiamą materialistinį žurnalą "Kultūrą" ir tęsė studijas universitete, diplomą įgijo tik 1931. 1940 Kalėdų atostogų metu Vilniuje mokytojų suvažiavime jis istorijos mokytojus mokė istorinio materializmo. 1944 Kauno universiteto docentas, 1945-48 Kauno univ. Sovietų Rusijos ir Lietuvos istorijos katedros vedėjas, nuo 1961 Vilniaus universiteto visuotinės istorijos katedros vedėjas, parašęs Sovietų Rusijos, senovės, viduramžių ir naujų amžių istorijos vadovėlius ir visą eilę straipsnių apie istorinį materializmą.

Mokiniai

Pirmąją laidą Ukmergės gimnazija išleido 1923 pavasarį. Gimnaziją baigė septyni mokiniai: Genovaitė Kuzmaitė, Vytautas Baronas, Juozas Graužinis, K. Janušis, Juozas Jakštas, V. Maželis, ir Jonas Žyžys. Antroji laida buvo žymiai

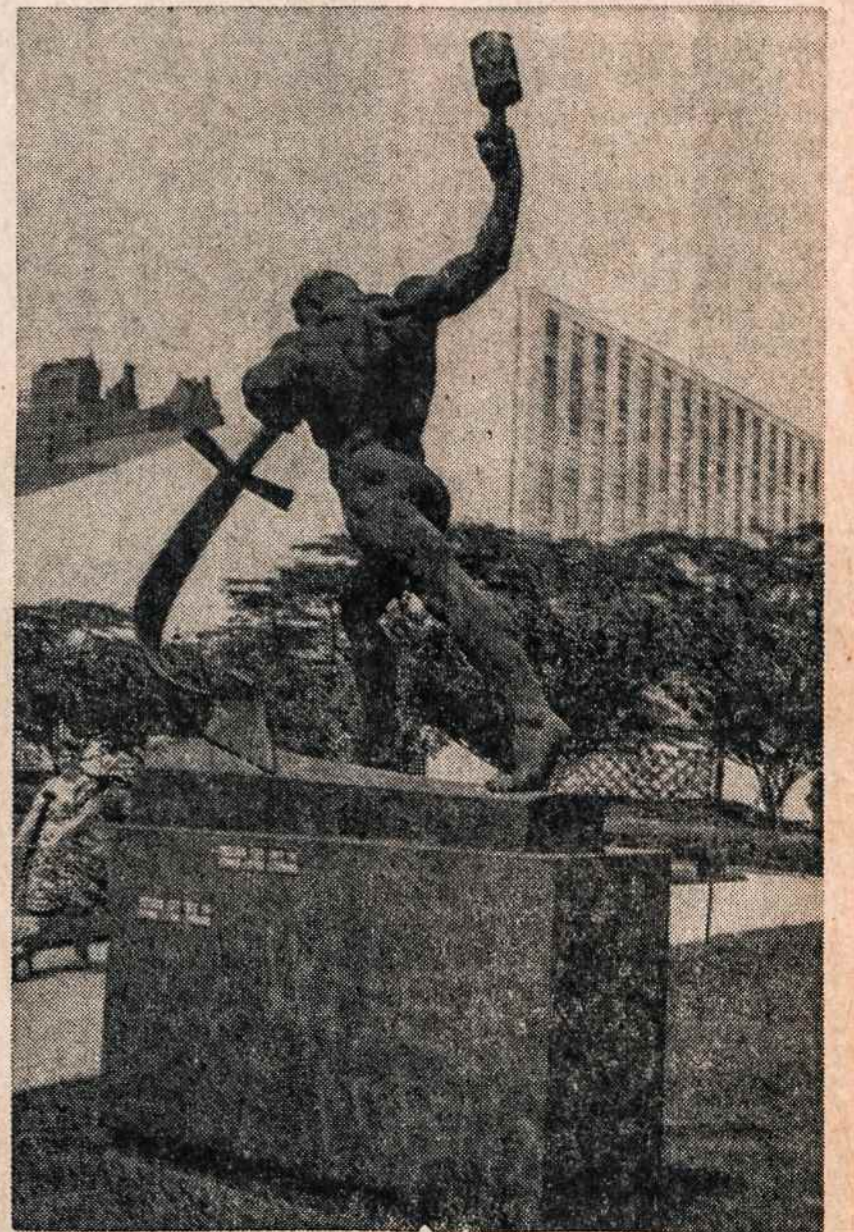
gausesnė ir kasmet baigiančių skaičius didėjo, o nuo 1927 baigdavo jau po dvi klases. Tad per visą laiką gimnazija yra išleidusi kelis tūkstančius abiturientų, kurie baigė įvairių specialybių mokslus ir užėmė atsakingas vietas. Juos visus suminėti neįmanoma. Šiandien reikia tenkintis paminėjus labai mažą skaičių ukmergiškių, kuriuos iš atminties teko prisiminti.

Ukmergiškiai kunigai: prof. Stasys Yla, Juozas Stankūnas (Sibiro kankinys), Rapolas Krasauskas (istorikas), Stasys Tvarijonas, Jonas Svejys, Stasys Markauskas-Markonis (nukunigėjęs, ateistinio muziejaus Vilniuje dabartinis direktorius), Juozas Katinas, Mykolas Katinas, Bronius Gaižutis, Antanas Dapkus, Petras Dubauskas, kan. Juozas Bakšys (dviejų vyskupijų administratorius), Jonas Aviža, Jonas Danyla, S. J., Romualdas Stundžia, Petras Laskauskas, Balys Pacevičius, Antanas Matulionis, Rapolas Pukys, Juozas Blutis, Vladas Simaška, Edwardas Simaška, Stasys Gruodis, Kazys Pukenis, "Draugo" prel. Juozas Tadarauškas, dr. Antanas Paškus, Stasys Šantaras.

Žinomi visuomenininkai, specialistai bei mokslininkai ukmergiškiai, kurių dauguma lietuviškai visuomenei iš spaudos yra pažįstama, tad tik jų pa-

vardės čia tesuminimos: Vilniaus univ. genealogijos prof. Vytautas Baronas, istorikas dr. Juozas Jakštas, archeologas dr. Jonas Puzinas, nosies, gerklės ir ausų gydytojas Pranas Pakanavičius—Pakanaitis, apygardos teisėjai Vincas Ruša ir Juozas Zilinskas, teismo apygardos prokuroras Jonas Talalas, medicinos prof. Juozas Meškauskas, gydytojai Antanas Aleknavičius, Juozas Kamarauskas ir Povilas Dogelis (visi anksti mirę), kooperatininkas Stasys Grincevičius inžinierius Jonas Mikalauskas ir jo brolis gydytojas Mikalauskas, pedagogas Petras Maldėkis, istorikė Deiveikė, teisininkas dr. Petras Vileišis, ekon. Jurg. Strazdas, istor. Pr. Paulionis, matematikas Leonas Kačinskas, kalbininkas Leonardas Dambriūnas, rašytojas Vladas Šlaitas, architektas prof. Jonas Kova-Kovalskis, teisininkas Antanas Gailiūšis, kurio dukrelė yra gražiai pasireiškusis lietuviška veikla, agronomijos mokslų kandidatas Vladas Baniūnas, karininkai Vaidakavičiai, Kostas Ališauskas, gydytojai Kazys Mogenis bei Bronius Radzivanas, dr. Albinas Aviža ir Lietuvių Enciklopedijos leidėjas Juozas Kapočius, agr. Antanas Šantaras, ekonom. Vaclovas Kuzmickas. Tai tik prabėgomis užkliudyta keletas pavardžių, o jų yra žymiai daugiau.

(Galas)

New Yorke prie Jungtinių Tautų yra Sovietų Sąjungos pastatytas šis paminklas, kur vaizduojama, kaip kardas paverčiamas į arklį. Ant paminklo birželio 16 užklįjavo "Russia get out of Estonia Latvia Lithuania". Raudonu dazu įrašė "When" ir "ICBM 2". Tai reikiška Intercontinental Ballistic Missiles — tarpkontinentinės balistinės raketos. Kada bus jos sunaikintos? Įrašė dienos metu, kai sodelyje buvo daug žmonių.

Jaunieji sodina jaunus medelius

Gegužės 25 rytą, saulei maloniai šviečiant, pasuko į Washingtono pusę, į riaušių susiaubtą ir išgašdintą JAV sostinę, vienas autobusas iš Baltimorės. Sustojo jis prie Lietuvos pasiuntinybės, ir pabiro iš jo Karaliaus Mindaugo šeštadieninės mokyklos mokiniai ir jų tėveliai. Vešliai žaliuojantį pasiuntinybės sodelį pripildė marga, kleganti jaunimo ir vyresniųjų minia. Greitai susirinko ir washingtoniečiai mokiniai bei jų tėveliai.

Atveža medelius

Beveik tuo pačiu metu atsirado LB Pietryčių apdoso pirmininkas, šventės organizatorius Balys Raugas iš New Jersey. Taip pat atskubėjo V. Ziogas, LB Easton, Pa., apylinkės pirmininkas, į automobilį įsiveržęs tokį didelį, nors ir jauną ažuoliuką, kad nebuvo aišku, ar Ziogo automobilis medį atgabeno, ar medis, savo surišta viršūne linksmai siūbuodamas, automobilį porą šimtų mylių atstūmė.

Pasiuntinybę pasiekus, medis pasidarė didžiule problema. Kibo į jį abiturientai ir visi kiti, kurie jautė savo raumenyse jėgas. Tempė medelį į jam skirtą vietą pasiuntinybės sodelyje, bet ažuoliukas šaknimis apkabinęs didžiulį glėbį žemių, irištų į maišą, nelengvai pasidavė nešamas. Pagaliau — medelis atsirado šalia duobės. O ten jo jau laukė kitas, mažesnis medelis iš Washingtono mokyklos vedėjos R. Penkiūnienės sodelio iškastas ir šiai šventei pasiuntinybės atgabentas.

Įteikiami atestatai

Visiems susirinkus į iškilnėm skirtą pasiuntinybės kambarį, apygardos pirmininkas B. Raugas pasakė atidaromąją kalbą, išskeldamas faktą, kad lituanistines mokyklas Amerikoje lanko apie 4,000 mokinių. Jis pristatė Lietuvos atstovui apygardoje veikiančias mokyklas: Washingtono Kristijono Donelaičio, Philadelphijos Vinco Krėvės ir Baltimorės Karaliaus Mindaugo.

Baltimorės mokyklos vedėjas A. Radžius pristatė abiturientus: Mildą Bačanskaitę, Jūrą Dulytę, Romą Laskauską, Nerimantą D. Radžių, Liną Surdoką ir Antaną Ulečką. Jiem vi-

Lituanist. mokyklų mokslo metų užbaigimas Lietuvos pasiuntinybėje Washingtono

Lietuvos atstovas J. Kajeckas įteikia atestatą Baltimorės Karaliaus Mindaugo šeštadieninės mokyklos abiturientui Romui Laskauskui.

Rengiasi sodinti ažuoliuką pasiuntinybės kieme. Toliau matyti J. Kajeckas, prieky žemę kasa V. Ziogas, padovanojęs ažuoliuką.

siem min. J. Kajeckas įteikė atestatus. Septintoji abiturientė Julija Kudirkaitė dėl svarbių šeimyninių priežasčių atvykti negalėjo.

Po to A. Radžius pristatė mokytojo darbą mokykloje dirbusias: Birutę Dulytę, Aldoną Drazdytę, Nijolę Dulytę, Danutę Drazdytę ir tėvų komiteto narius: dr. R. Glemžą, O. Eringienę ir K. Karalienę.

Washingtono mokyklos vedėja R. Penkiūnienė, tarus trumpą žodį, kvietė J. Kajecką įteik-

ti atestatus Washingtono mokyklą baigusiam abiturientui: Linui Vaitkui, Marytei Dambriūnaiti ir Aurelijai Zundytei.

Philadelphijos mokyklą dėl svarbių priežasčių atvykti negalėjo.

Kiekvienam po vėliavėlę Atestatus įteikė, J. Kajeckas pasakė kalbą, prisimindamas, kad ir jis savo vaikystėje yra lankęs lituanistinę mokyklą Amerikoje. Be to, pažymėjo, kad mokyklos baigimas nesanti dar-

bą prie Washingtono. Ten jau visų laukė vaišingasis Washingtono mokyklos tėvų komitetas (Aistienė, Dambriūnienė ir Jazbutienė) su įvairiaisiais valgiais.

Mokyklų pasirodymai Vėliau svečiai susibūrė atskiroje vietoje, kur Washingtono mokyklos vedėja R. Penkiūnienė pravedė mokyklų pasirodymo programą. Washingtono mokiniai šoko tautinius šokius, o baltimoriečiai deklamavo mokslo metų bėgyje išmokus eilėraščius. Programos pranešėja buvo Washingtono abiturientė Marytė Dambriūnaitė.

Po mokinių programos Baltimorės tėvų komiteto pirmininkas dr. Rimantas Glemža apdovanojo baltimoriečius abiturientus knygomis, o Aldona Kindurienė apdovanojo washingtoniečius abiturientus. Prisiminti žuvę Baigiant dar trumpą kalbą pasakė apygardos pirm. B. Raugas, J. Kajeckas ir washingtonietis J. Vaitkus, kurs priminė tą rytą įvykusią tragediją — automobilio nelaimėje žuvusius lietuvius dr. M. Slapšį, M. Slapšienę, R. Puzinauskienę ir V. Raulinaitį iš Clevelando. Už jų vėles dalyviai trumpai pasimeldė.

Trys žvakidės

Sodelio vidury, ant staliuko buvo padėtas gražus, didelis lietuviškas kryžius. Prie jo trys spalvoto stiklo žvakidės-indai: geltonas, žalias ir raudonas. Ažuoliukas pasodinus, O. Kajeckienė pakvietė mokyklų vedėjus uždegti induose žvakes. Dalyviai tada sugiedojo "Marija, Marija". Įvykiui prisiminti O. Kajeckienė padovanojo visom apygardos mokyklom po žvakidę-indą, kuris bus uždegtas iškilmingomis progomis.

Po visų iškilnių dalyviai buvo pasiuntinybėje meiliai pavaišinti.

I gegužinė

Atsiveikinė su pasiuntinybe, baltimoriečiai nuvyko į Šiluvos koplyčią. Ten jie trumpai pasimeldė, prašydami Lietuvai laisvės, apžiūrėjo didžiulę bažnyčią ir nuskubėjo į Zubkų sody-

ba prie Washingtono. Ten jau visų laukė vaišingasis Washingtono mokyklos tėvų komitetas (Aistienė, Dambriūnienė ir Jazbutienė) su įvairiaisiais valgiais.

Mokyklų pasirodymai Vėliau svečiai susibūrė atskiroje vietoje, kur Washingtono mokyklos vedėja R. Penkiūnienė pravedė mokyklų pasirodymo programą. Washingtono mokiniai šoko tautinius šokius, o baltimoriečiai deklamavo mokslo metų bėgyje išmokus eilėraščius. Programos pranešėja buvo Washingtono abiturientė Marytė Dambriūnaitė.

Po mokinių programos Baltimorės tėvų komiteto pirmininkas dr. Rimantas Glemža apdovanojo baltimoriečius abiturientus knygomis, o Aldona Kindurienė apdovanojo washingtoniečius abiturientus.

Prisiminti žuvę

Baigiant dar trumpą kalbą pasakė apygardos pirm. B. Raugas, J. Kajeckas ir washingtonietis J. Vaitkus, kurs priminė tą rytą įvykusią tragediją — automobilio nelaimėje žuvusius lietuvius dr. M. Slapšį, M. Slapšienę, R. Puzinauskienę ir V. Raulinaitį iš Clevelando. Už jų vėles dalyviai trumpai pasimeldė.

A. Radžius

LIETUVIŲ KALBOS MOKĖJIMAS — DIDELIS TURTAS

Santrauka Lietuvos atstovo J. Kajecko kalbos, pasakytos Lietuvos pasiuntinybėje įteikiant mokslo baigimo pažymėjimus baigusiam lituanistinei mokyklai ir pasodinus pasiuntinybės sodelyje ažuolą 1968 gegužės 25 Washingtono, D.C.

★

Pirmiausia aš norėčiau pareikšti giliai nuosirdžią padėką visiem šio žygio į Lietuvos pasiuntinybę atvykti iniciatoriui su p. B. Raugu, p. A. Radžium ir poniu R. Penkiūniene priešakyje.

Aš taip pat dėkingas lituanistinių mokyklų mokytojams, jas baigusiam mokiniams bei jų tėvams ir kitieji palydovai, kad nepabūgo šiais neramiais laikais kelionės pasiuntinybėje atsilankyti.

Dideliai dėkingas esu ir p. V. Ziogui iš Easton, Pa., už taip gražaus ažuolo šiai progai parūpinimą ir rūpestingą jo pasiuntinybės atvežimą.

Lietuvoj įprasta būdavo svarbesnius ar sunkesnius atliktus darbus atžymėti pabaigtuvėmis. Mokyklos baigimas irgi svarbus įvykis.

Laisvės laikais Lietuvoje būdavo įprasta panašiom progom lankytis Rambynos kalne.

Nei Rambynos, nei Gedimino kalno, nei istorinių Trakų, nei piliakalnių dabartiniu metu pasiekti neįmanoma. Tos vietovės Lietuvos priešpavertę, kaip pavergta visa Lietuva. Bet laisvos lietuvių simbolis tebėra Lietuvos pasiuntinybė. Jungtinių Amerikos Valstybių vyriausybė nepripažįsta mūsų tėvų žemės užgrobito. Todėl ši įstaiga tebetęsia savo veiklą. Tai džiugina ir laisvą ir pavergtą lietuvi.

Jūsų gauti pažymėjimai ryškus įrodymas, kad jūs pranašesni už kitus savo amžiaus berniukus ir mergaites, kuriems nelemta buvo lituanistinės mokyklos lankyti. Lietuvių kalbos mokėjimas — didelis turtas. Tai pasitarnaus jums moksle bei darbe ir ateityje. Jūsų šioje pastogėje atsilankymas liudija, kad jūs pamilę lietuvių kalbą ir ištikimi esate Lietuvai.

Aš norėčiau pasigirti, kad aš irgi lituanistinę mokyklą Amerikoje lankiau. Tai buvo lietuvių parapijinė mokykla Shennandoah, Pa. Ten aš išmokau ir pirmą lietuvišką dainelę. Ją ligšiol prisimenu.

Jūs savo atsilankymą Lietuvos pasiuntinybėje atžymėjote kitu reikšmingu, nepaprastu veiksmu. Dalyvavote ažuolėlio laisvos Lietuvos teritorijos salelėje pasodinime. Ažuolas stiprybės, patvarumo simbolis. Ažuolas, galima sakyti, visų mežiūnų karalius. Jis figūruoja dargi Mažosios Lietuvos himne.

Ažuolo sodinimo ceremonijoje šiandien dalyvavimas — papildomas Jūsų ištikimybės Lietuvai įrodymas.

Mes šį ažuolą šiandien laisvos Lietuvos teritorijoje sodiname jos nepriklausomybės paskelbimo 50-ties metų jubiliejinės sukakties proga. Kol mes būsimė dvasioje ir lietuvių stiprūs "kaip ažuolas prie Nemunelio," tol yra pagrindo tikėti, kad sulauksime Lietuvos laisvės aušros.

Savo kalbą baigdamas, aš norėčiau kiekvienam jūsų lituanistinę mokyklą šiais jubiliejiniais metais baigusiam įteikti atminimui dar šalia mokyklos baigimo pažymėjimo ir jūsų meilės Lietuvai simboli — Lietuvos trispalvę vėliavėlę.

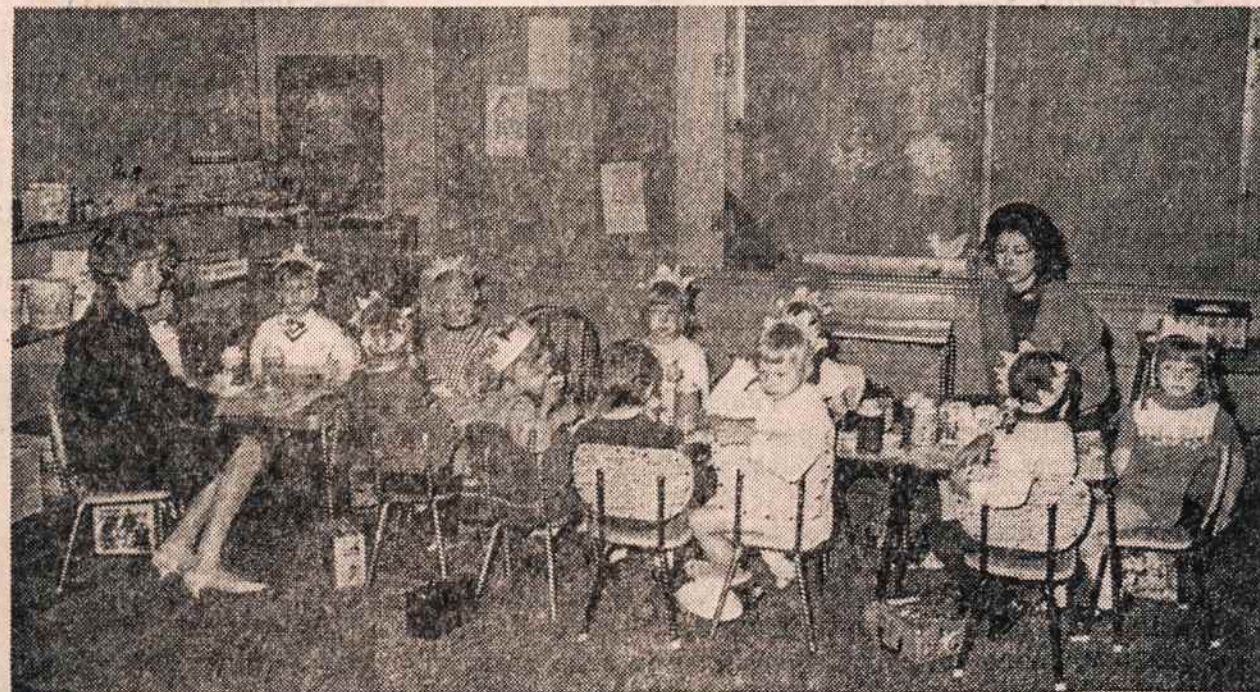
Vilniaus tremtiniai

(atkelta iš 3 psl.)

Kauną, gydytojas Augetičius liko Vilniuje. Buvo lietuvių prieglaudų ir visų mokyklų gydytojas. Dalyvavo šalpos ir bendruomenės veikloje. Laikinajame Vilniaus lietuvių komitete ėjo sekretoriaus pareigas. Nuo 1922 Kėdainių apskr. ligoninės vedėjas. Nuo 1927 Lietuvos kariuomenės gydytojas

Augustaitis, Pranas, g. 1883, Vilkaviškio apskr., V.D.U. profesorius. Mokėsi Marijampolės gimnazijoje ir Seinų kunigų seminarijoje. Studijas gilino Petrapilio dvasinėje akademijoje, bet jos nebaigė. Studijavo Freiburge ir 1911 gavo filosofijos daktaro laipsnį už disertaciją "Lietuvybės elementai lenkų romantizme". 1913-1920 gyveno JAV. 1920 grįžo į Vilnių ir mokytojavo lietuvių mergaičių gimnazijoje. Dirbo laikinajame Vilniaus lietuvių komitete ir kurį laiką buvo jo pirmininku. 1922 nuvyko į Berlyną gilinti studijas. Nuo 1923 V. D.U. profesorius, vėliau Vilniaus universiteto humanitarinių mokslų fakulteto profesorius. Rašė eilė raščius ir mėgo publicistiką. Buvo nuolatinis laikraščių bendradarbis. Vilniuje turėjo nuosavus namus. Mirė 1941 Vilniuje.

(Bus daugiau)

Philadelphijos šeštadieninės mokyklos vaikų darželis. Kairėje vedėja Darija Dragūnienė, dešinėje Gema Kreivėnaitė.

Philadelphijos Vinco Krėvės vardo šeštadieninės mokyklos abiturientai. I-je eilėje iš k.: Ingridė Gudėnaitė, Danutė Juzaitytė, Danutė Bakanaitė, Petriukas Vaškys, Darius Ostrauskas, Algis Maciūnas ir Virgus Volertas.

MOKSLO METŲ UŽBAIGIMAS PHILADELPHIA, PA.

Philadelphijos L.B. K. Krėvės šeštadieninė mokykla užbaigė mokslo metus gegužės 25. Iš ryto mokiniai, mokytojai ir tėvai dalyvavo bendrose mišiose. Po pamaldų visi rinkosi į gražiai papuoštą salę, kur įvyko mokslo metų užbaigimas. Iškilmingo akto programą pradėjo vedėja Rėda Ardienė. Į prezidentų pakviesti: šv. Andriejaus parapijos klebonas kunigas J. Degutis, Philadelphijos L.B. apylinkės pirm. J. Stiklorius, Pietinės N. Jersey L. B. apylinkės pirm. J. Gaila ir visų skyrių mokytojos.

Vedėja trumpai apžvelgė perėjus mokslo metus. Mokykla dirbo šv. Andriejaus parapijos patalpose. Veikė aštuoni skyriai ir darželis. Mokinių buvo 57. Mokytojų: Rėda Ardienė — vedėja, Aldona Page, Teresė Gečienė, Stasė Kananavičienė, Danutė Surdėnienė, Darija Dragūnienė — darželio vedėja ir Gema Kreivėnaitė. Dainavimo mokė Violeta Bendžiūtė, tautinių šokių — Estera Bendžiūtė.

Aštuntą skyrių baigė septyni mokiniai: Danutė Juzaitytė, Algis Maciūnas, Virgus Volertas, Danutė Bakanaitė, Ingridė Gudėnaitė, Darius Ostrauskas ir K.J.

Rėda Ardienė, Vinco Krėvės mokyklos vedėja.

Nuotr. K. Cikoto

Apie Donelaitį

TEBUVŲ IŠKLAUSYTA APIE DONELAIČIO ĮAMŽINIMĄ

Prieš vienerius metus, 1967 birželio 22 — liepos 9, iš Vilniaus į Tolminkiemį buvo nuvykę archeologų grupė ir atliko tuo tarpu neapibūdintus kasinėjimus (buvo kalba, kad gal ras apčiuopiamesnių duomenų Donelaičio portretui). Dabar žinių agentūra pranešė, kad Mokslų akademijoj įvyko nuolatinės K. Donelaičio komisijos posėdis (pirmininkas K. Korsakas). Ten esą "buvo išklausti pranešimai apie archeologinius kasinėjimus, atliktus buvusioje K. Donelaičio gyvenvietėje (Kalininogrado srityje).

Pranešime išskaičiuota, kas kalbėjo, bet ne žodžio apie tai, ką kalbėjo ir pranešė. Pridedama tik, kad "Priimtas nutarimas artimiausiu laiku apibendrinti atliktus mokslinius tyrinėjimus ir padaryti iš jų atitinkamas išvadas dėl tolesnio K. Donelaičio atminimo įamžinimo".

Pranešimas skamba, lyg būtų susidurta su dideliais neaiškumais ar net keblumais dėl to, kas rasta, ar ko negalėta rasti. O vienas keblumas tai visai akivaizdus: vengiant prasikalsti rusams, nepatogu minėti panaikintą Tolminkiemio vardą; bet nedrašu ir kišti į akis lietuviams "Cistyje Prudy" vardą, kurį rusai užkorė net hitlerininkų nepalietam Tolminkiemiu. Vien iš to didelis galvosūkis, kaip Donelaitį įamžinti. (EHa)

Mokykla turės 12 skyrių

Sv. Kazimiero lituanistinės mokyklos mokslo metų užbaigtuvės įvyko birželio 16 Šv. Panelės Nesiliaujančios Pagalbos lietuvių parapijos salėje. Užbaigtuves pradėjo mokyklos vedėjas Antanas Tamulionis, pabrėždamas, kad jos turėtų būti linksmos, bet sutampa su tragiškųjų birželio įvykių minėjimu. Tų įvykių aukos, mokyklos vedėjui kviečiant, pagerbtos atsistojimu ir susikaupimu.

I garbės prezidiumą buvo pakviesti: parapijos klebonas kunigas J. Angelaitis, mokyt. V. Kavaliūnas, mokyt. J. Minkūnienė, LB II-os apylinkės pirm. K. Žiedonis ir tėvų komiteto pirm. A. Jonaitis.

Sv. Kazimiero lituanistinėje mokykloje, mokslo metų bėgyme, buvo 116 mokinių. 8-jį skyrių baigė 8 mokiniai. Dalia

CLEVELAND, OHIO

Kavaliūnaitė gerai išlaikė egzaminus už lituanistinės mokyklos 12-jį skyrių ir gavo baigimo diplomą. Jai įteikta dovana — knyga su mokytojų parašais.

8-jį skyrių baigė, gavo pažymėjimus ir dovanų po knygą: Rita Balytė, Rita Čyvaitė, Vytenis Čyvas, Marija Ežerskytė, Algis Gudėnas, Bronius Kazėnas, Aldona Mikolūnaitė ir Daila Ralytė Baigusiųjų vardu Rita Čyvaitė pareiškė mokytojam, mokyklos tėvų komitetui ir tėveliam padėką.

LB II-os apyl. pirm. K. Žiedonis sveikino visus sėkmingai baigusius mokslo metus, dėkojo mokytojams, nesigailėjusiam laiko ir darbo, ir klebonui kun. J. Angelaičiui už visokią paramą.

Tėvų komiteto pirm. A. Jonaitis sveikino baigusius, dėkojo mokytojams ir visiem prisidėjusiam prie Sv. Kazimiero mokyklos išlaikymo. Padėkojo LB II-os apylinkės valdybai už 100 dolerių auką. Už ją nupirktai knygų, kurios bus įteiktos mokyklos mokiniams, baigusiem skyrius pirmaisiais.

Ponia Kazėnienė dėkojo mokinių tėvams.

Baigė pirmaisiais mokiniais: I skyrių — Algis Miškinis, Daiva Kamantaitė, Ramunė Jonaitytė; II — Edvardas Kižys, Dalia Miškinytė, Rasa Kamantaitė; III — Rūta Stamskytė, Daiva Petukauskaitė, Rimantas Kaunas, Saulius Kaunas, Andrius Kazlauskas; IV — Danutė Balčiūnaitė, Arvydas Mackevičius, Linas Johansonas; V — Loreta Čipkutė, Remigijus Belzimas, Dalia Rydelytė, Linas Puškorius, Diana Strimaitytė; VI — Julija Ignatavičiūtė, Ingrida Šemetauskaitė, Romualdas Strimaitytis, Audra Petronytė; VII-Romas Kazlauskas, Marius Laniauskas, Vilija Nasvytytė, Roma Balytė, Danutė Miškinytė; IX — Daiva Bielinytė, Aldona Kavaliūnaitė, Loreta Nykštėnaitė, Danutė Sušinskaitė.

Vilija Nasvytytė gražiai ir taisyklinga tartim padėklamavo Bernardo Brazdžionio "Tremtinių maldą". I-mo sk. mokinė ir mokinukas mokinių vardu Sv. Kazimiero mokyklai įteikė 2 tautines vėliavas. Mokyklos vedėjas A. Tamulionis užbaigos žodyje pažymėjo, kad mokykloje malonu dirbti, kai yra susiklausymas, nuoširdumas. Dedamos pastangos mokyklą išplėsti į 12 skyrių.

Meninė dalis

I-mo sk. mokiniai padainavo "Išėjo tėvelis į mišką". D. Strimaitytė pagrojo akordeonu.

Mokyt. J. Kazėno vadovaujamas mokinių choras padainavo: "Ateina pavasarėlis", "Du gaideliai giesmininkai", "Ei, jaunyste" ir "Mūsų kuopa". Visas dainas atliko gerai ir iš publikos susilaukė ilgo plojimo.

Sadutę ir Klumpakojį pašoko jaunieji mokyklos šokėjai. Mikitiene, Landytinė, Grandinėle ir Gvatarą atliko "Soktinis", "Soktinio" šokėjai visus šokius šoko labai gerai. Tautiniam šokiui vadovauja Jolita Kavaliūnaitė, Mindaugas Leknickas ir Petras Maželis.

Sv. Kazimiero mokyklos metų užbaigtuvės gražiai praėjo. Publika programa buvo patenkinta.

Po programos visi mokiniai ir svečiai buvo pavaišinti skaniais užkandžiais, paruoštais mokyklos tėvų komiteto.

L. Žvirkalnis

WATERBURY, CONN.

L. B. Waterburio apylinkės metinis piknikas — gegužinė įvyks sekmadienį, birželio 30, 1 val. p.p., Bazėnų sodyboje, 15 Neagle St., Union City, Connecticut. Keliaujant Rt. 8 iš bet kurios krypties, išsukti "Main St. — Union City" išvažiavimu. Toliau bus kelio rodyklės. Waterburio Bendruomenė kviečia visus lietuvius iš arti ir toli atvažiuoti, pasivašinti ir pasilinksinti metiniame piknike ir tuom parenti Lietuvių Bendruomenę.

Bostono birželio 16, minint baisiojo birželio įvykius, buvo pamaldos lietuvių bažnyčioje. Mišias aukojo vysk. V. Brizgys. Kairėje dekanas R. Valongevičius, dešinėje kleb. A. Baltraušnas. Nuotr. P. Pliškšnio

ŽIAURIAUSI NAIKINIMAI — RUSŲ ANTPLŪDŽIAI

Birželio įvykių minėjimas

HARTFORD, CONN.

Birželio 7 d. vakarą L.A.P. klubo patalpose buvo L. B. Hartfordo apylinkės surengtas birželio baisių įvykių minėjimas ir dail. Jono Rūtenio dailės parodos atidarymas.

Minėjimą atidarė L. B. Hartfordo apylinkės pirm. Z. Strazdas, pažymėdamas, kad birželyje Lietuva pergyveno rusų invaziją, didžiausius lietuvių vežimus į Sibirą. Birželyje prasiėjo ir lietuvių partizanų kovos su rusais komunistais. Daug lietuvių žuvo nelygioje kovoje su okupantais.

Paskaitą apie lietuvių tautos egzodą — išsklaidymą skaitė prof. kun. Stasys Yla. Prelegentas davė daug įdomių žinių apie lietuvių tautos sukrėtimus, kurių buvę keturi: turkų, švedų ir du rusų. Žiauriausi lietuvių tautos sunaikinimai buvę rusų antplūdžiuose. Pav., 17 amžiuje rusai buvo užgrobę Lietuvą ir sunaikinę visus Vilniaus kultūros turtus. Didžiausias lietuvių tautos sunaikinimas buvo 1941, kada rusai komunistai ištrėmė į Sibirą per 35,000 lietuvių, o iš viso baltiečių — 600,000.

Lietuviai yra labai atsparūs. Kaip Izraelis negalėtų egzistuoti be išeivių žydų visame pasaulyje, taip ir Lietuva be išeivių pagalbos nebus atvaduota. Lietuviai yra kvalifikuota tauta, ir mes turime būti antarašimi, kol Lietuva bus išvaduota.

Po paskaitos buvo montažas. Zita Dapkienė deklamavo Gaidžiūno "Lietuvių raudą", o A. Dragunevičius jos deklamaciją pajavairino muzika iš juostelės. Paskui kalbėjo ilgametė Sibi-

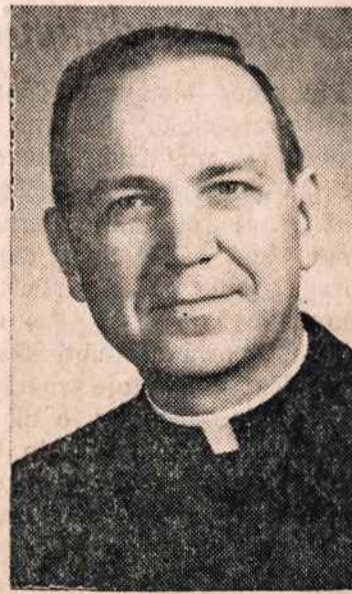
ro kankinė Stefanija Rūkienė. Kalbėjo pro ašaras... Ir daug kas jos kalbos klausėsi taip pat pro ašaras... Ji pasakojo savo atsiminimus iš anų baisių įvykių: 1941 birželio 14-15...

Skaudūs prisiminimai... "Sugrūdo į gyvulinius vagonus. Nei maisto, nei vandens. Rinkome vandens lašus vaikam. Važiuojant — pilni langai veidų. Naujoje Vilniuje pravažiuojant skambino visais varpais".

"Už Uralo pirmą kartą sustojo traukinys. Sustojo prie upelio. Išlipę visi sugriuvo — kijos ir visas kūnas buvo nutirpęs. Šiurpas nukrėtė, kai karieiviai ištempė iš vagono mirusį kūdikį, nuvilko toliau ir, įmetė į duobę, užkasė... Dar kiek pavežė, prie Užgalkos upės kranto tremtinius išmetė. Atvažiavę iš kolūkių ūkininkai (ar igaliojiniai) pasirinko jiem patinkamus ir išsivežė. Darbas priverčiamas. Niekur neišvažiuoti. Liepė išmesti iš galvų, kad kada nors bus galimybė sugrįžti Lietuvon..."

St. Rūkienė buvo nuteista 25 metams Sibiro tremties. Ir tas metų skaičius baisiai slėgė.

Kun. prof. V Pakutka pakeltas prelatu

PREL. V. PAKUTKA

Gegužės 19, per iškilmes Memorial Stadium, Scrantone, minint vyskupijos šimto metų jubiliejų, vyskupas J. Carroll McCormick paskelbė sąrašą Popiežiaus Pauliaus VI-jo naujai paskirtų prelatų. Net 25 šios vyskupijos kunigai pakelti prelatais. Tai pirmu kartu šios vyskupijos istorijoje vienu kartu tiek kunigų pakeltų prelatais.

Tarp pakeltųjų yra lietuvis kunigas Vincas J. Pakutka, S. T.B., Marywood kolegijos filosofijos profesorius ir kapelionas.

Naujasis prelatas kunigu buvo įšvestas 1943 metais lapkričio 20 d. Scrantų Sv. Petro katedroje.

Ir už ką? Per 16 metų klausdavo, už ką ji nuteista, bet niekad negavo atsakymo.

Kaž koks stebuklas — po 16 metų ji grįžo Lietuvon. Lietuvoje dar gyveno 8 metus ir mažai lietuvių gyvenimą po rusų jungu. Į Sibirą nei vienas savo noru nevažiuoja. Sibire liko tik tie, kuriem neleido grįžti.

Baigdama prašė tik vieno: išlaikyti savo vaikuose lietuvių kalbą.

Dail. Jono Rūtenio paroda

Sia proga buvo ir dail. Jono Rūtenio dailės parodos atidarymas. Dail. J. Rūtenis augęs Kaune. Baigęs Vyt. D. universitetą, buvęs kadro karininkas, mokytojas, žurnalistas. Amerikoje 1960 pradėjo studijuoti meną. Šį rudenį baigs Pratt universitete, N.Y., Casina Art School.

Nors dail. J. Rūtenis yra ekspresionistas, bet yra daug ir realistinių jo kūrinių, net lietuviškomis temomis.

Dail. J. Rūtenis yra dalyvavęs bent 10 parodų Bostone, New Yorke, Cape Code ir kitur.

J. Bernotas

Worcester, Mass.

TĖVŲ PRANCIŠKONŲ RĖMĖJŲ BŪRELIS

Birželio 7 šv. Kazimiero parapijos svetainėje įvyko šio būrelio susirinkimas. Su malda atidarė pirm. p. Mancevičienė.

Narių susirinko nedaug, nes, kaip teko patirti, vieni nežinojo, o kitiems buvo labai nepatogi diena. Pirmininkei atsakius iš pareigų, išrinkta nauja valdyba.

Birželio 14 Snarskių namuose įvyko naujosios valdybos posėdis, kurį atidarė pirmininkas Z. Snarskis ir supažindino su ateities darbo planais, kuriuos vasaros karščiams praėjus yra numatęs pradėti. Valdyba pilnai pritarė numatytam planui padėti įgyvendinti.

P. Mancevičienė užsakė autobusą ir pardavinėja bilietus į gegužinę — pikniką pas tėvus pranciškonus. Gegužinė įvyks rugpiučio 4 Kennebunkport, Maine. Norį vykti kreipkitės pas p. Mancevičienę telef. 754-0555. Nelaukite paskutinių dienų, kad kartais nepritrūktų vietos autobuse, kuris kiekvienais metais nelabai sutalpinamas norinčius važiuoti.

Būreliui priklauso daug narių, bet tik maža dalis yra užsimokėję nario mokestį. Valdyba prašo nelaukti iki bus šaukiamas kitas susirinkimas, bet nario mokestį sumokėti anksčiau pirm. Z. Snarskiui ar sekretorei J. Miliauskienei. Šio būrelio veikla paskutiniu laiku buvo susilpnėjus, bet dabar norime ją sustiprinti.

Esame gausi savo skaičiumi lietuvių kolonija. Atliekame didelius darbus ir jų daug. Prisi-

IŠ VISUR

— Valdas Adamkavičius pirminiuose rinkimuose Chicagoje laimėjo ir dabar ruošiasi lapkričio mėn. rinkimam, į Cook County Sanitarinio Distrikto patikėtinius kandidatuoja 3 demokratai ir 3 respublikonai.

— Tautinių šokių šventėi iki šiol jau pasidėdėjo dalyvauti 12 kitų valstybių konsulų: Portugalijos, Urugvajaus, Guatemalos, Brazilijos, Filipinų, Turkijos, Dominikonų, Ekvadoro, Nikaraguos, Graikijos, Venecuelos ir Airijos. Šventė įvyksta liepos 7 Chicago Amfiteatro salėje.

— St. Lozoraitis, Jr., birželio 8 atstovavo Lietuvą ir lietuvius šv. Zuzanos bažnyčioje Romoj, kai arkivysk. M. O'Connor aukojo mišias už senatoriaus Robert F. Kennedy vėlę. Pamaldose dalyvavo Romoje gyvenę amerikiečiai ir diplomatiniai atstovai.

— Buenos Aires lietuviai, birželio 16 paminėję birželio liūdnuosius įvykius, birželio 29 rengia naujų akademikų pagerbimą.

— Chicago lietuvių operos valdyba buvo perrinkta birželio 14 įvykusiame narių susirinkime. Išrinkta: V. Juška, G. Kazėnas, S. Džiugienė, V. Petrauskas, K. Skaisgirys, A. Smolinskas ir A. Kulys. Pirmą kartą susirinkime dalyvavo 80 proc. visų narių.

— Mergaičių stovykloje Putname staiga atsirado kelios vietos stovyklautojom. Stovykla bus nuo birželio 30 iki liepos 28. Šiais reikalais kreiptis: Camp Immaculata, Immaculata Convent, Putnam, Conn. 06260.

dėkime ir atlikime dar vieną — paremkiame tėvus pranciškonus. Jie, pasventę visas jėgas, auklėja mūsų jaunimą, kuris anksčiau ar vėliau paims į savo rankas vedimą kovos už Lietuvos išlaisvinimą. Tai kovai vesti reikės prityrusių ir išsimokslinusių žmonių, kurie drįstų ir pasiryžtų aukotis ir tą kovą tęsti. Tokius žmones ruošia ir auklėja tėvai pranciškonai jų vedamoji mokyklų.

Valdyba be narių pagalbos nieko nepadarys. Visus narius prašom ateiti į talką, kada vienokia ar kitokia pagalba bus prašoma. Dar ne narius maloniai kviečiame jungtis į šio pirmojo visoje Amerikoje įsisteigusio būrelio eiles, kad mūsų pavyzdžiu pasektų ir kitų miestų lietuvių kolonijos, sutverdamos panašius būrelius.

J. M.

Lietuvių pranciškonų kultūrinei veiklai tęsti reikalingas jaunimas.

Pranciškonai nuoširdžiai kviečia lietuvius jaunuolius tapti šv. Pranciškaus Asyžiečio sekėjais.

Dvasinės veiklos dirva labai plati.

Jaunuoliai primami klierikais ir broliais. Visiems yra teikiama proga siekti mokslo.

Norint informacijų, rašoma šiuo adresu:

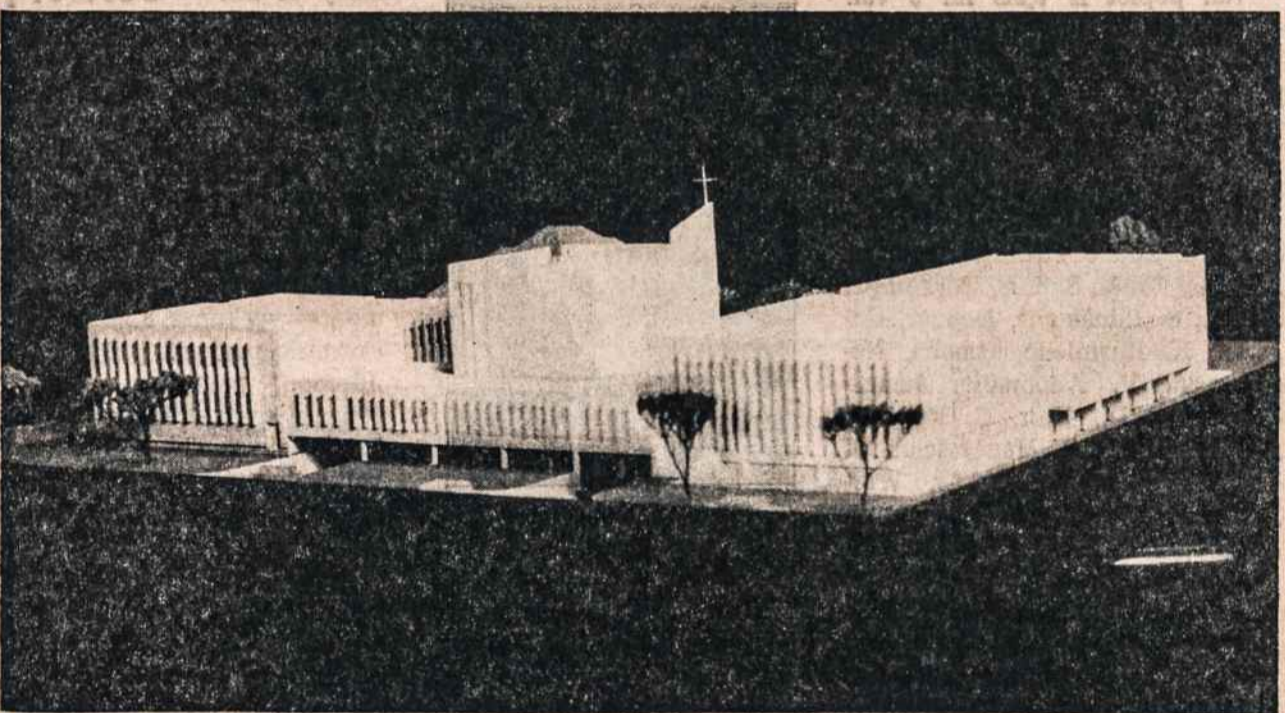
Provincial Superior
Franciscan Monastery
Kennebunkport, Maine
04046

Angelė Mikniūtė

NEW LONDON, CONN.

Angelė Mikniūtė, New London, Conn., baigė Fordham universitetą, įsigydama Bachelor or Science laipsnį. Ta proga ji gavo ir medalį už aukščiausią pažymį iš visos klasės pasirinktoje finansų srityje. Be to, ji priimta į Beta Gamma Sigma, the national honor fraternity for collegiate schools of business. Po trumpų atostogų Angelė vėl pradėjo studijas Columbia universitete magistrato laipsniui. —K.

Kultūros Židinio pradinio plano modelis, darytas archit. Adolfo Tyliaus. Planuojama salė, lituanistinės mokyklos patalpos, organizacijos kambariai, biblioteka, meno galerija, spaustuvs, redakcijų bei administracijų patalpos, kopyčia, vienuolynai. Šis planų modelis bus toliau vystomas ir tobulinamas, tiek viduj, tiek išorėj. Nuotr. R. Kisiellaus

Mielas Lietuvi, JAU LAIKAS — paremk Pranciškonų pastangas pastatyti

KULTŪROS ŽIDINĮ NEW YORKE

Pranciškonų Kultūros Židinyje tarnaus visiems lietuviams dėlto visų prašome kiek galint didesnę auką prisidėti prie jo STATYBOS FONDO.

TĖVAMS PRANCIŠKONAMS BROOKLYNE (BUILDING FUND)

Siunciu auką statybų fondui ir prašau įrašyti mane (mūsų šeimą / mūsų mirusiuosius) į:

- Garbės fondatorius (\$1000)
- Fundatorius (\$100)
- Amžinuosius narius (\$500)
- Rėmėjus (mažesnė auką)

Pasižadau iš viso paaukoti ateityje statybų fondui.....

ADRESAS

Zip Code

Visoms aukoms atskaitoma mokesčiai (Tax Deductible)

New Haveno lietuvininkų mokykla su mokytojom trečioji eilė iš k. į d. dr. E. Vaišnienė, Gita Merkevičiūtė, Dalia Mackevičiūtė-Baker ir G. Ivaškiene. Nuotr. St. Lipčiaus

STEIGIAMA PRIEŠMOKYKLINIO AMŽIAUS KLASĖ

NEW HAVEN, CONN.

Seštadieninės lietuviškos mokyklos tėvų ir mokytojų susirinkimas įvyko gegužės 24, mažojoje parapijos salėje. Susirinkimą vedė A. Lipčienė, sekretoriavo V. Žemliauskienė.

Mažam tėvų skaičiui susirinkus (dalyvavo tik pusė tėvų), nebuvo galima sužinoti tikro skaičiaus vaikų, lankysiančių mokyklą ateinančiais mokslo metais. Apytikriai numatyta: 18 20.

Nutarta steigti priešmokyklinio amžiaus (2-5 metų) klasę. Dr. Elonai Vaišnienėi ir Daliai Mackevičiūtei-Baker išvykstant iš New Haveno, mokytojai jų vietoj sutiko Kęstutis Tautvydas, besiruošias doktoratui Yale universitete, ir Birutė Tautvydienė. Tarkinti pasižadėjo I. Mantautienė. Taip pat nutarta kviešti Gitą Merkevičiūtę, buvusią šios mokyklos mokinę ir jau šiais metais talkinusią. Mokytojai painformuoti apie studijų savaitę Dainavoj rugpjūčio 18-25.

Nutarta pamokose naudoti magnetofonines juosteles, kad vėliau vaikai galėtų savo kalbos pasiklausyti ir ją taisyti. Mokslo metus pradėti rugsėjo 21,

kad vaikai su amerikietiška mokykla įsitrauktų ir lietuviškon. Vietoj dabar dirbtų dviejų valandų šeštadieniais — dirbti dvi ir pusę, jei bus galima naudotis patalpomis. Mokslo metus baigti anksčiau. Pakelti mokytojam atlyginimą.

Išklausti mokytojų pranešimai bei pageidavimai. Paprašyti pasisakyti ir tėvai.

Gegužės 25 mokykloje atsiveikinta su mokytoja Dalia Baker. Tėvų vardu jai pareikšta padėka. Malonu buvo išgirsti ir jos pačios padėką — už sudarytas sąlygas dirbti lietuviškos mokyklosje. Ta proga, kad ir nevisiems mokiniams susirinkus, nusifotografuota su mokytojomis.

Vasiliūnų koncertas

Gegužės 26 L.M.K.F. vietos klubas, savo penkerių metų veiklai atžymėti, suruošė smuikininko Izidoriaus Vasiliūno koncertą. Atvyko svečių iš apylinkės kolonijų ir New Yorko. Publika koncertą labai įvertino ir džiaugėsi turėjusi progos išgirsti lietuvių kompozitorių — A. Račiūno, V. K.

Banaičio, J. Gruodžio, J. Gaidečio, V. Jakubėno, M. K. Ciurlionio ir Br. Budriūno — smuiko muzikos kūrinių. Smuikininkui akomponavo jo sūnus Vytenis.

Minėjimas ir vaišės

Po koncerto klubo pirmininkė dail. Lilolė Zidonytė visus pakvietė į Danutės Ščiukienės ir K. Kasperavičienės suruoštas vaišes Seymour, Conn. Ščiukų namuose buvo tęsiamas klubo veiklos penkmečio minėjimas.

Albina Lipčienė

VYRŲ KLUBO SUKAKTIS

HARTFORD, CONN.

Birželio 19 Svč. Trejybės Vyrų klubas atšventė savo veiklos 22 metines. Visi klubo nariai per lietuviškas mišias priėmė šv. komuniją, o po mišių L.A.P. klubo svetainėje turėjo iškilmingus pusryčius, kuriuose dalyvavo ne tik nariai, bet ir daug svečių. Ši jų iškilminga diena sutapo su Tėvo diena.

Pradedant pusryčius, maldą sukalbėjo lietuvių parapijos klebonas kun. J. Matutis. Teisėjas Pranas Mončūnas po pusryčių buvo kalbų tvarkytojas — pranešėjas.

Kalbas — pašnekesius atidarė klubo pirm. Antanas Grigas. Kalbėjo keletas narių ir Jonas Zilys, kun. Juozas Ma-

Pirmininkė padarė tos veiklos apžvalgą. Galia Žilionienė, Pabaltijo Moterų Klubų Federacijos tarybos narė, pasidžiaugus klubo darbo vaisiais, supažindino su tarybos veikla ir šiek tiek nušvietė neseniai įvykusio suvažiavimo rezultatus. Lietuvių Mot. Klubų Federacijos pirm. Vincė Jonuškaitė-Leskaitienė vaizdžiai, jautriai ir įdomiai kalbėjo apie lietuviškos moters vaidmenį praityje ir dabar. Kol lietuvis jaunuolis nesigėdys visur ir visada pasisakyti esąs lietuvis, kol lietuviškos knygos bus spausdinamos, lietuviška spauda palaikoma, kol bus ruošiami koncertai bei tautinių šokių šventės, — lietuviybė laikysis. Ponia Ulėnienė organizuota moterų veiklą palygino su bitele ir bičių aviliu. Danutė Venšlauskaitė, pernai pirmininkavusi Waterburio moterų klubui, įvertinusi klubo veiklą, pasidžiaugė turėjusi progos išgyventi malonių momentus koncerto metu. Iš M. Jokubaitės, katalikų moterų kuopos pirmininkės, gautas sveikinimas raštu. Po minėjimo svečiai šeimininkės buvo pakviesti prie skoningai ir turtinai paruoštų vaišių.

Sunku rasti tinkamus žodžius išreikšti padėkai Vasiliūnam, viešniom, svečiam, o ypatingai Ščiukam ir K. Kasperavičienei, nepasigailėjusiam laiko, darbo ir išlaidų, apvainikavusiam klubo penkmečio minėjimą puikiom vaišėm savo gražuose namuose, atsisakant bet kokios klubo paramos.

Albina Lipčienė

L.M.K.F. New Haveno klubas. Iš k. į d. 1-je eilėje: E. Mackevičiūtė, G. Zidonienė, G. Rannitienė, K. Kasperavičienė, V. Mackevičiūtė ir dr. G. Vėbrienė. II-je eilėje V. Gruzdienė, D. Ščiukienė, St. Leikienė, V. Žemliauskienė, A. Lipčienė, S. Valiukienė, L. Zidonytė, A. Jonynienė ir A. Goldupienė. Nuotr. St. Lipčiaus

New Haveno moterų klubo penkmečio minėjimo dalis svečių. Nuotr. St. Lipčiaus

tutis, Andrius Poteckas, Edvardas Radžiūnas, Antanas Ustjanas, adv. Leo Mazotas, Connecticuto prokuroras Cornelius Shea, L.A.P. klubo šeimininkas Adolfas Maslauskas, miesto išdininkas John Bud Mahon ir kiti.

Valgius skaniai pagamino L.A.P. klubo šeimininkės: Ona Jusienė ir Elzbieta Kurienė.

Įdomi gegužinė — piknikas

Birželio 30, sekmadienį, Hartfordo lietuvių "Tėvynės Garsų" radijo valanda rengia įdomią

gegužinę — pikniką, kuris bus Lietuvių Darže (Lighthouse Grove Park), East Hartforde, Connecticut. Gegužinė prasidės 1 val. popiet ir tęsis iki 9 val. vak. Gros europinio tipo orkestras.

J. Bernotas

DARBININKUI PAREMTI AUKOJO

Po 3 dol. — S. Jucius, A. Campe, Waterbury, Conn., J. Arminas, Oakville, Conn., P. Levendauskas, Nau gatuck, Conn., S. Bujanuskas, Ansonia, Conn., A. Wishner, G. Juškėnas, A. Martuš, Cleveland, Ohio, E. Vilimaitis, Dayton, Ohio, S. Jurskytė, Phila, Pa., Msgr. I. Albavičius, Cicero, Ill., E. Kemfert, Balt., Md.

Po 2 dol. — Kun. F. Rugles, R. Kondrotas, V. Baliūnas, B'klyn, N.Y., J. Jakelaitis, V. Karinas, Woodhaven, N. Y., M. Marksen, V. Galinis, Rich. Hill, N.Y., J. Rukiutė, Great Neck, N.Y., Kun. A. Kardas, A. Biela, N.Y., L. Gudeliene, Bronx, N.Y., J. Jasinskas, Occen City, N.J., V. Gružas, Paterson, N. J., G. Alinskas, Clifton, N.J., A. Mankus, Eliz. N.J., M. Mikolaitis, Cherry Hill, N.J., P. Kaspariūnas, Rahway, N. J., S. Matyckas, Warren, N. J., A. Gruzdys, New Haven, Conn., P. Pasakarnis, Brockton, Mass., A. Kalvaitis, Hallowell, Me., Dr. V. Giriūnas, Montreal, Can., M. Vasiliauskas, Thornton, Can., P. Sejonas, V. Juodvalkis, A. Bridžius, Cleveland, Ohio.

1.50 dol. — T. Sereika, Los Angeles, Calif.

Po 1 dol. — V. Motiekaitis, La Habra, Calif., R. Svainauskas, Studio City, Calif., V. Zelenis, Reseda, Calif., N. Kent, Upland, Calif., V. Dapšys, R. Serapinas, A. Dabšys, Z. Stanaitis, J. Ramonis, I. Bandžiulis, A. Audronis, Los Angeles,

Calif., Kun. J. Patašius, Great Falls, Mt. V. Satkus, Rockledge, Fla., S. Pliuškonis, Denver, Colo., K. Rusinienė, Omaha, Nebraska, V. Adomaitis, Jamestown, N.D., Kun. C. Zvirblis, Wash. D.C., S. Mancevičius, J. Gaidis, A. Venclauskas, Worcester, Mass., J. Žukas, Somerville, Mass., G. Galinauskas, K. Simėnas, A. Mockus, Dorchester, Mass., A. Mantautas, E. Sužiedėlis, C. Balsavich, W. Chuzas, Brockton, Mass., A. Keturakis, V. Maslauskas, M. Manomaitis, P. Kleponis, V. Dainys, O. Vaičaitis, J. Venckus, J. Bakšys, O. Ivaškiene, So. Boston, Mass., F. Rumskas, New Haven, Conn., A. Petrauskas, Prospect, Conn., A. Padegimas, Somerville, Conn., S. Butauskas, Torrington, Conn., I. Ruseckienė, Wethersfield, Conn., J. Šaulys, Brandford, Conn., K. Jakutis, Stratford, Conn., J. Wallys, Naugatuck, Conn., P. Elyošius, J. Poloski, P. Furmonavičius, A. Vitkus, Hartford, Connecticut, Kun. F. Pranckus, L. Radziwillas, J. Lazdauskas, Bridgewater, Conn., K. Valuckas, J. Jasulevičius, J. Sluoksnaitis, I. Smolskus, Waterbury, Conn., A. Empakeris, A. Stasiukevičius, New Britain, Conn., J. Išganaitis, S. Lukas, A. Zaleduonis, J. Lapurka, S. Lukas, K. Budreckas, L. Baker, A. Bieliauskas, S. Vielis, A. Urelis, V. Veršelis, F. Liktorius, O. Snieškus, A. Kubilius, M. Senkus, P. Narvydas, B'klyn, N.Y., J. Dič-

KUN. J.J. KAZLAUSKAS

Dabartinis Sv. Juozapo parapijos klebonas Duryea, Pa., kun. Jonas J. Kazlauskas yra gimęs 1917 metais rugsėjo 5 d., Luzerne, Pa. Sūnus Igno ir Marijonos Valaitytės Kazlauskų. Užbaigęs vietines mokyklas lankė Sv. Marijos kolegiją ir kunigų seminariją Emmitsburg, Md. Kunigu buvo išvestas 1943 metais birželio 5 d. Scrantų Sv. Petro katedroje — įšventė

pinigaitis, J. Klivečka, H. Andruška, J. Lipnickas, J. Ališauskas, K. Garauskas, Woodhaven, N.Y., Dr. B. Radzivanas, B. Bieliukas, S. Slagus, M. Kregždienė, J. Bartkus, J. Skabeika, Rich. Hill, N. Y., M. Jankauskas, Ozona Park, N.Y., M. Jatkonis, V. Ignas, J. Pažemėnas, Queens Village, N.Y., J. Chapukas, Middle Village, N. Y., A. Mickevičius, Maspeth, N. Y., Waickelionis, Huntington Sta. N.Y., F. Swilpa, Plainview, N. Y., B. Garunkstis, Jericho, N. Y.

Visiems prie kalendoriaus išleisti padengimo prisidėjusiems, nuoširdžiai dėkojame. Laukiame spaudai paramos ir iš neatsiliepusių. Dėkinga DARBININKO Administracija

vyskupas W. J. Hafey. Vikaravo St. Juliana, Rock Lake parapijoje; Plymouth lietuvių šv. Kazimiero parapijoje; Our Lady of Mt. Carmel parapijoje; Hazleton; St. Francis parapijoje, Nanticoke; Immaculate Conception parapijoje, W. Pittston; Sv. Juozapo lietuvių parapijoje Scrantone. 1962 metais rugsėjo 21 d. buvo paskirtas Sv. Petro ir Povilo lietuvių parapijos klebonu, Sugar Notch, o 1966 metais spalio mėnesį vyskupas J. Carroll McCormick paskyrė į Duryea Sv. Juozapo parapijos klebonu. Nors sukaktuvinkas yra šioje šalyje gimęs ir augeš, gerai kalba lietuviškai ir aktyviai dalyvauja lietuvių tautinėje veikloje.

Kun. J. J. Kazlauskas sukaktį iškilmingai paminėjo sekmadienį, birželio 2. Padėkos Mišias šv. Juozapo bažnyčioje atlaikė 10 v. ryto, vartodamas krikšto motinos paukotą aukšutą arnotą. Mišių laiku gražiai giedėjo muzikės Paulinos Voveraitės diriguojamas parapijos choras.

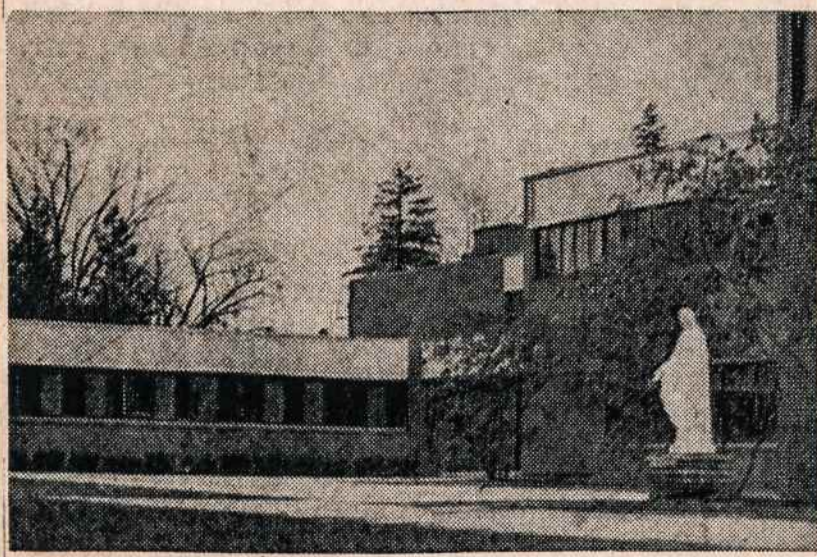
Pamaldoms pasibaigus, sukaktuvinkas bažnyčios prieangv. kiekvienam įšeinančiam iš bažnyčios asmeniškai padėkojo už dalyvavimą Mišiose.

1:30 p.m. parapijos svetainėje prasidėjo sukaktuvinis banketas. Programą vedė šv. Vardo draugijos pirmininkas Wm. Zara. Altoriaus Rožančiaus dijos vardu dovana įteikė Mrs. Mary Lapinsky, šv. Vardo drjos vardu — Jerome Salitis, nuo parapijos — Juozas Evaskaitis. Sukaktuvinkas visiem nuoširdžiai padėkojo.

Nuo 7 iki 10 vakaro parapijos svetainėje buvo viešas priėmimas (open house reception) ir vaišės.

Iškilnėse dalyvavo parapičiai, sukaktuvininko giminės ir bičiuliai.

TRADICINĖ LIETUVIŲ DIENA MARIANAPOLYJE Thompson, Connecticut 1968 m. liepos 4 d.

DIENOS PROGRAMA

- 11:00 Iškilmingas Sv. Mišias aukoja ir pamokslą sako kun. Jurgis Vilčiauskas, Sv. Antano parapijos klebonas, Ansonia, Conn.
- Sv. Mišias gieda Sv. Andriejaus parapijos choras, vadovaujant muz. Jonui Beinoriui, New Britain, Conn.
- 12:00 Pietūs ir įvairios pramogos.
- 3:30 Meninė programa, šokiai.

Lietuvių Dienos rengėjai ir Marianapolio Marijonai nuoširdžiai visus kviečia dalyvauti šoje TRADICINĖJE LIETUVIŲ ŠVENTĖJE. Puiki proga pasinaudoti Dievo palaima — dalyvauti Sv. Mišių aukoje po atviru dangum, išgirsti gražių lietuviškų giesmių ir skambių dainų, laimėti vertingų dovanų, sutikti su draugais ir pažįstamais, apžiūrėti naujai atskuriantį Marianapolį, bendrai pasilinksinti ir pasigrožėti žavinga Marianapolio vasaros gamta.

LAUKSIME!

Su pagarba,
Vladas Būtėnas

Rožė ir Albinas Žukauskai atšventė savo vedybinio gyvenimo 25 metų sukaktį. Nuotr. V. Maželis

NEWARK, N.J.

Rožė ir Albinas Žukauskai, gyvenę 81 Grove Ave., Metuchen, N.J., gegužės 11 iškilmingai paminėjo savo vedybinio gyvenimo 25 metų sukaktį. Švč. Trejybės bažnyčioje 5 v.v. buvo iškilmingos koncelebracijos mišios. Mišias aukojo kunigai: P. Totoraitis, J. Pragulbičkas iš Elizabetho ir S. Kulbis, S. J. iš Montrelio. Giedojo parapijos choras, solistas Liudas Stukas. Svečių buvo beveik pilna bažnyčia.

Po pamaldų 6 val. parapijos salėje buvo vaišės. Salę papuošė Marytė Stonyė. Svečių dalyvavo apie 200. Banketą pravedė Antanas Rugsys. Pasakyta daug sveikinimo kalbų.

Albinas Žukauskas ir Rožė Semėnaitė kilę iš gausių šeimų, bet jų šventėje nesimatė. Visi yra likę už geležinės uždangos, o kiti žuvę tėvynėje ir ištremti. Albinas ir Rožė susituokė 1943 gegužės 20 Kaune. Tuo metu Albinas dirbo policijos tarnyboje, o Rožė ligoninėse. Artėjant antrą kartą bolševikams prie Lietuvos, jie pasitraukė į Vakarų, gyveno Minden, Detmole, iš kur emigravo į Angliją. Gyveno Londone, iš ten išvyko į Montreilį. Čia įsikūrė kiek pastoviau. Į Ameriką pakvietė dėdė Semėnas. Atvykę apsigyveno Metuchen, N. J.

Jie abudu labai nuoširdžiai dalyvauja visuomeniniame gyvenime. Nėra buvę nė vieno New Jersey parengimo, kuriam Žukauskai nedalyvautų ir neprisidėtų savo darbu. Jie sėkmingai platina bilietus. Nors gyvena tolokai, bet visada stengiasi lankyti tik savo parapijos bažnyčią ir dalyvauti lietuviš-

kose pamaldose. Abu dalyvauja Lietuvos vyčių Newarko kuopoje. Abu uoliai dirba Lietuvių Bendruomenėje. Albinas yra New Jersey apygardos valdyboje.

Dėl savo malonaus būdo yra įsigiję daug bičiulių, kurie susirinko juos pagerbti jų šventėje. Sukaktuviniškai gavo daug sveikinimo telegramų, tarp jų ir nuo abiejų giminių iš Lietuvos. Ilgiausių metų! Dalyvis

SPORTAS

CHICAGOS LITUANICA NEW YORKE

PLB seimo metų į New Yorką atvyksianti Chicago Lietuvos futbolio komanda pasižymi žaidimu, vedamu trumpais padavimais bei vidurio aikštės užvaldymu. Salia H. Jenigo vienas iš svarbiausių veiksmų tame žaidime yra Henris Gavėnia. Prieš dešimtmetį Lituanicos eilėse prisegta "junioro" vardą tebesinešioja ir šiandien. Žiūrovai, atkreipkite dėmesį, nes matysite atkaklų, pasiryžusių, bet tuo pačiu ir padoriai švariai savo vienietui pareigas atliekantį žaidiką. **Atletas**

Henris Gavėnia

IN MEMORIAM ROBERT F. KENNEDY

WEB-CO DISTRIBUTORS
Special this Week — Charm and Low Gas-Fired Barbeque only 59.95
607 Central Avenue
Westfield N.J.
Call 233-7466

MICHAEL CONSTRUCTION CO.

GENERAL CONTRACTORS for the finest in Mason Work and Plastering
Call us 201-759-4416
182 Floyd St.
Belleville, N.J.

NORMS AUTO PARTS

Open 6 Days a Week
135 Willow Grove St.
HACKETTSTOWN N.J.
Call 852-5080

VENUS SALON

EXCELLENT HAIRSTYLING Late Nite Thursday
14 U.S. Highway No 46
LODI N.J.
Call 478-0200 ask for MR. DOUG ZANGRILLI

PARDUODAMA

pilnai įrengta LIETUVIO duonos kėpykla. Žinoma plačioj apylinkėj nuo 1926 metų. Krąutuvė, kėpykla, mūrinis 2 aukštų gyvenimui namas su centraliniu šilto vandens apšildymu. Prie centralinės gatvės — East Main St. Parduodama nebrangiai, savininkui mirus. Amsterdamo miestas yra gražioj aplinkoj, arti didelių gražių ežerų: Saratoga Lake, Lake George, Caroga Lake ir kt. Čia randasi nemaža lietuvių kolonija su gražia bažnyčia. Kreiptis:

MICHAEL KERBELIS & SONS INC.
60 Market St. Amsterdam, N. Y. 12010
Šaukite tel. dienomis 842-1730; vakarais 842-6462

TO PLACE YOUR AD CANCEL OR CHANGE
Tel.: GL2-2923

ROUND THE CLOCK Automatic Telephone Answering & Recording Equipment — St. Albans Record Shop, 111-20 Farmers Blvd. Call 776-7897 ask for Miss Bernice Hinds

COMMERCIAL ALTERATIONS Refrigeration and Air Conditioned service Installation and Repairs — all work guaranteed Allan Blueford 294 Gates Ave Brooklyn, N.Y. Call 789-5246

COMPLETE HOME IMPROVEMENTS 10x16 Finished Basements for only \$590 — Free estimates given — all work guaranteed. Call 212-654-1945 ask for Mr. Tony Ruggiero

HUNGARIAN KITCHEN superbly catered — authentic cuisine dining room for dinner weekdays 5-8:30, Fri. Sat. 5-9:30 Sunday 3 to 8:30 closed Tues. 312 Irvington Avenue South Orange N.J. For res call 201 762-5210 — Free parking in rear.

BRONCO CHARLIE'S Original Log Cabin Restaurant Montauk Highway Oakdale, L.I., N.Y. German-American cuisine, Sauerbraten and Dumplings our specialty... Table d'Hote from 12 to 3 o'clock, A la Carte from 12 to 10 PM. Bring your family to dinner, children's portions served, delicious homebaked pies & tarts. Open all year round. Plenty of parking space.

Delux Control Panel installed right over your bed. It controls lights, hi-fi, speakers and other electrical objects. All can be controlled right from the bed. For information call Robert Electric Repair, 962-2865, 58 W 126th Street, New York City.

LIGHT HAULING LOW LOW RATES Evenings and Saturdays **ROM MORRIS & ROM MYERS** Phone 292-5831 or 588-4017 Bronx

GLOSSY PHOTOS 100, 8x10 — \$9.95. Top quality Mounted 30x40 — \$9.95 ea.; 40x60 — \$14.95 ea. **JOMARK LABS**, 233 Robbins Lane Syosset, L.I. 11791.

TOM SOMERVILLE LIGHT MOVING Licensed and Bonded All work done at reasonable rates Call 499-7072 or MA 5-2532

CAR SIMONIZING \$9.95 **WHILE YOU WAIT** Expert workers By appointment — Call 493-9171

"Man and His World '68" (90% of exhibits operating) in Montreal, Canada Stay at the Franciscan Fathers 50 room retreat house. 30 min. from Expo grounds. RATES: \$5 single, \$7 double occupancy. Breakfast available. Daily Bus to Expo Grounds Write/Call **FRANCISCAN FATHERS** Chateauquay Hgts., P.Q., Canada (514) 692-6711

PETIT PARIS MOTEL A Family Place 10 minutes to Montreal Canada. Very nice double rooms \$10 Call 514-429-7383 ask for MRS. AMOMB

ROOFERS (6) Trowel. Flat work, Mechanics 30, also helpers. Call in person 7 to 8 A.M. — HANSEN 999 Atlantic Avenue Brooklyn.

SOUTH BOSTON SAVINGS BANK

Inkorporuotas 1863
460 West Broadway, South Boston Massachusetts
"Kur tūkstančiai taupo milijonus"
ALFRED W. ARCHIBALD
President
Šio banko direktorių taryboje yra Lietuvos garbės konsulas adv. A. O. Shalnia ir adv. Jonas J. Grigalys. Reikale su patarnautojais galima susikalbėti ir lietuviškai. • Turtas (Assets) virš \$132,000,000
Current dividend 5% on all accounts.
Dabar moka **5%** už visų rūšių taupomus pinigus.

Tel. (212) 441-3110 / 896-7743

BESTWAY TRAVEL AGENCY
Kelionės plačiame pasaulyje
WILLIAM R. BEST
84-14A Jamaica Avenue
Woodhaven, N. Y. 11421

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B.S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
Michigan 2-4130

Džiaugsmą, poilsį ir sveikatą jums suteiks atostogos prie Adirondakų kalnų perlo —

LAKE GEORGE, N. Y.

lietuvių SLYVYŲ vasarvietėje

Blue Water MANOR

vienoje pirmaujančių visame Lake George rajone

KALNŲ oras, nuostabi gamta — ežeras vienas iš gražiausių pasaulyje su 300 salų ir krištoliniu vandeniu.

PATOGIOS patalpos, geras maistas.

SVEČIAMS NEMOKAMAI: nuosavas 500 pėdų pločio puikus pliažas, kasdieninės išvykos motorlaiviu, vandens ski (yra instruktoriai), įvairios valtys — irklinės, burninės, canoes ir kt. Maudymosi baseinas stikliniame pastate. Tenisas, ping-pong, krocketas ir tt. Vakarais salėje koncertai, vaidinimai, šokiai ir kt. pramogos.

IDEALI VIETA JAUNAVEDŽIAMS Šalia vasarvietės išnuomojamos patalpos ir be maisto (su įrengtom virtuvėm).

Nuo New Yorko per 200 mylių. Iš New York Thruway Exit 24, į Northway 87 iki Lake George Village; iš ten 9N keliu 7 myl. į šiaurę. Vasarvietė skelbiama N.Y. Times ir Daily News sekmd. laidoje.

Rezervacijų ir informacijų reikalu kreiptis:

BLUE WATER MANOR
DIAMOND POINT, N. Y. Tel. (518) NH 4-5071

Norėdamas turėti medžiagos pažinti bolševizmo tikslams, įsigyk šias knygas: Bolševizmo Metai, 436 psl., 1 dol. Teroro ir vergijos Imperija — Sovietų Rusija, K. Bielino, 308 psl. 1 dol. Baisusis Birželis, P. Naumiškiškio, 238 psl., 3.50 dol. Šios knygos gaunamos Darbininko spaudos kioske.

GRAZI DOVANA MOKYKLOS BAIGIMO PROGA

Introduction to Modern Lithuanian. Puikus lietuvių kalbos vadovas su 40 pamokų, gramatikos priedu, skaitymais ir žodynėliais. Tekstas ir paaiškinimai anglų kalba. Nemo-kantiem ar nedaug mokantiem lietuviškai — puiki galimybė išmokyti. Parengė L. Dambriūnas, A. Klimas ir W.R. Schmalstieg. Išleido lietuvių pranciškonai Brooklyn. 479 psl., kietais viršeliais. Kaina 7 dol.

Labai naudingas priedas pradėdantiems mokytis lietuvių kalbą: *Lithuanian Reader for Self-Instruction.* Parengė W. R. Schmalstieg ir A. Klimas. Kaina 1 dol.

Amens in Amber, Leonardo Andriekaus anglų kalba poezijos — eilėraščių knyga. Dail. T. Valiaus iliustracijos. D. Jonaitienės vertimas. Kietais viršeliais, kaina 4 dol. Gaunama Darbininko administracijoje.

Kovos laivas

Svėsdami savo gimtadienius, du draugai vieną vakarą gerai pašutino, išėję iš restorano įsėdo į autobusą, o kai pamatė uniformuotą žmogų, tai ištiesė jam ranką su mokesčiu.

Uniformuotasis nepatenkintas sugriaužė: — Nekišk! man pinigų! Aš esu admirolas.

Tada vienas draugų susijaudinęs sušuko: — Išlipkim! Nežinau, kaip čia atsitiko, bet mes patekom į kovos laivą!

Prancūziškas šamojis Vienos Paryžiaus mokyklos mokiniai turėjo išaiškinti skirtumą tarp monarchijos ir respublikos. Vienas mokinyš išaiškino. "Monarchijos viršuje stovi karalius, respublikos — generolas".

RADIJO PROGRAMOS

Lietuvos Atsiminimų Radio Valanda **NEW YORKE** šeštadieniais nuo 5 iki 6 val. WEVD 1330 Kil. 97.9 Mg. Fm. Direktorius Dr. Jokūbas J. Stukas, 1016 Schlei-fer Rd. Hillside, N.J. 07205; tel. 201-289-6878.

Laisvės Žiburys — **NEW YORK** — Lietuvių ir anglų kalbomis sekmdieniais 9-10 val. ryto WHBI 105.9 FM banga. Vedėjai: Antanas Mazelka VI 5-6332 ir Romas Kezys TW 4-1288, 62-15 69th Pl., Middle Village, N.Y. 11379.

BOSTON, MASS Vedėjas **STEP. MLNKUS** WLYN — 1360 kilocycles ir FM 101.7 banga Sekmdieniais nuo 1 - 1:30 val. p.p.

BOSTON, WORCESTER BROCKTON, Vedėjas P. VIŠCINIS 173 Arthur St., Brockton 18, Mass. Tel. JU 6-7209 FM bangomis 105.7 MC meg. iš WKOX, Framingham, Mass. Sekmdieniais 8 - 9 val. ryte WHIL - 1430 kil. Medford, Mass. Sekmdieniais nuo 11 iki 12 vid.

LIETUVIŠKŲ MELODIJŲ RADIJO VALANDA girdima kiekv. šeštadienį 3-4 p.p. iš Detroito stoties WJLB-AM-1400 kilo. Pranešėjai: Patricia Bandza ir Algis Zaprackas; vedėjas — Ralph Valatka, 15756 Lesure, Detroit, Mich. 48227; tel. 273-2224.

HARTFORD, CONN. Ved. ALG. DRAGONAVICIUS **WBMI - FM 95.7** 273 Victoria Rd., Hartford 14, Conn. Tel.: 249 - 4502 Sekmdienį — nuo 12 iki 1 p.p.

PITTSBURGH, PA. WZUM, 1590 banga vedėjas VYT. A. YUCIUS 62 Shady St. W. Pgh., Penna. 15228 Tel. 563-2754 Sekmdieniais 12:00 iki 12:30 v. p.p.

PHILADELPHIA, PA. WTEL, 860 kilocycles **BENDRUOMENĖS BALSAS** 1203 Green St., Phila, Pa. 19123 PO 5-0932 šeštadieniais nuo 1:30 iki 2:30 p.p.

WATERBURY, CONN. WWCO - AM - 1240 Ved. ANT. PALJULIS Lietuvos prisiminimai Kultūrinė - komercinė programa Sekmad. 9:35 iki 10:30 ryto

LABIAUSIAI POPULIARI YORKVILLE VIETA

Vokiška-amerikoniška virtuvė

Vakarienė ir šokiai kas vakarą sekmdieniais nuo 4 po pietų
231 East 86th Street
Tel. SA 2-9926

Savininkas — Helmut Vollmer 206 East 86th Street (tarp 2 ir 3 Ave.) New York, N. Y. Tel. RE 4-4428
KASDIEN KONCERTAI nuo 4 val. p.p. Užkandžiai iš nuosavos virtuvės Puikiausia vokiška virtuvė: pietūs-vakarienė Teirautis kavinėje kur pastatyti automobilį.

VASAROTOJŲ DEMESIUI!

Geriausiai pailsėsit per atostogas garsiam **CAPE COD** kuroorte — gražioje lietuviškoje Jansonų vasarvietės viloje

AUDRONĖ

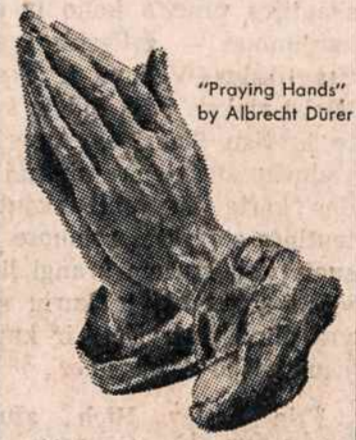
87 EAST BAY RD. OSTERVILLE CAPE COD MASS. 02655 Tel. (Area 617) 428-8425

Atidaryta vasarajimui nuo birželio 22 d. Kreiptis: Vila **AUDRONĖ**, Mrs. Marija Jansonas, 87 East Bay Rd. Osterville Cape Cod, Mass. 02655; telef. 428-8425.

Visi mielai kviečiami atvykti!

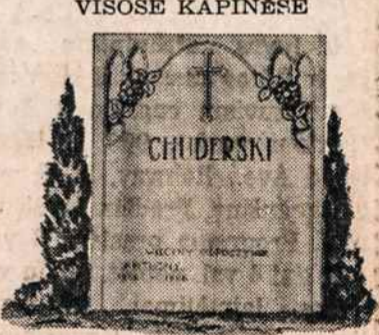
FAITH

Universai šerininėje laidotuvės yra tikėjimo paliudijimas.

universal FUNERAL CHAPEL, INC. 52nd Street at Lexington Avenue Ray Kerbellis, Dir. PL 3-5300

PAMINKLAI STATOMI VIŠOSE KAPINĖSE

Šiam amatui pasiruošimas garantuoja tinkamą patarnavimą

HOLLANDER CYPRESS CORPORATION 800 JAMAICA AVENUE BROOKLYN, N. Y. AP 7-2332

PEERLESS MEMORIALS 65-31 Grand Ave. Maspeth, N.Y. DA 6-2123 W. Bielanski - C. Kardovich E. Novak

ATOSTOGOS PRANCIŠKONŲ SODYBOJE

Kennebunkport, Maine

• Jau priimamos rezervacijos į pranciškonų vasarvietę, kuri šiemet veiks nuo birželio 28. Pigios kainos, geras maistas, lietuviška aplinkuma, vėsus klimatas su Atlantu ir maudymosi baseinu sudaro labai palankias vasarajimui sąlygas.

• Registruojami taipgi ir berniukai į vasaros stovyklą, kuri prasidės birželio 28 ir tęsis iki liepos 26. Visų rūšių sportas, graži gamta kartu su lituanistinėmis pamokomis yra puiki vieta berniukams praleisti mėnesio atostogas.

• Stovyklos ir visos vasarvietės reikalais reikia rašyti: Franciscan Monastery, Kennebunkport, Maine 04046. Telefonas: (207) 967-2011, o nuo birželio 28 d. (207) 967-2771

DARBININKAS

NEW YORKO NAUJIENOS

Vienuošlynas GL 5-7068
Spaustuve GL 2-6916
Administracija GL 2-2923
G 5-7281

Prel. J. Balkūnas birželio 23 dalyvavo Detroito Baltijos valstybių dienoje. Katedroje buvo vargonų koncertas, prelatas ten pasakė angliškai pamokslą apie persekiojamas Baltijos kraštuose bažnyčias. Po pamaldų surengtuose prel. J. Balkūnui pietuose dalyvavo apie 50 asmenų — visų trijų baltiečių grupių. Priėmimą taip pat surengė dr. V. Majauskas. Baltijos diena suorganizavo specialus baltiečių komitetas.

PLB III-jo seimo metu, 50 metų nuo Lietuvos nepriklausomybės atgavimo proga, jaunimo sekcija ruošia motorkados pobūdžio antikomunistinę demonstraciją. Sūkis: Laisvės Lietuvai! Demonstracija — motorkada įvyks rugpjūčio 31, šeštadienį, New Yorke. Mašinų vilkstinės su atitinkamais plakatais vyks prie Sovietų ambasados ir U. N. Po motorkados Flushing Meadows parke įvyks mašinų paradas ir iškilmės. Kviečiame ir prašome visų vietovių jaunimą ir visus lietuvius aktyviai dalyvauti su mašinomis ir plakatais motorkadoje ir iškilmėse. Mašinos su geriausiais plakatais bus premijuojamos. Pirmajai vietai bus skirta 100 dol. premija, antrai 50 dol. ir trečiai 25 dol.

N. Y. Skautam remti komitetas vykstantiems į jubiliejinę skautų stovyklą sumoka pusę kainos. Dabar vienas skautas turės mokėti 15 dol., važiuodamas ten ir atgal, ir 10 dol., važiuodamas tik į stovyklą. Stovykla bus arti Chicagos. Šiam reikalui komitetas ilgai telkė lėšas. Labai čia padėjo dail. V.K. Jonyno paveikslai, kurie buvo išleisti loterijos būdu. Iš jų gautas pelnas paskirtas tiems tikslams. Komitetas nuosirdžiai dėkoja dail. V. K. Jonynui už šią auką.

Dail. V. K. Jonynas, neseniai grįžęs iš Romos, susirgo. Paguldytas ligoninėje.

Tėv. Pranciškus Giedgaudas, spaustuovės administratorius, išvyko atostogų į Kanadą.

Lietuvos atsiminimų radijas ir Rūtos ansamblis New Jersey lietuviams rugsėjo 8 Royal Gardens parke, 990 E. Hazelwood Ave., Rahway, N. J. rengia gegužinę. Pradžią 1 val. popiet. Programa prasidės 3 val., o šokiai 4 val. popiet. Šokių varžybos, laimėjimai, įvairumai, lietuviški valgiai. Gegužinė įvyks bet kokiam orui esant.

Kas norėtų skelbtis Darbininke prašomas skambinti: **GLenmore 2-2923**

Operetės choras birželio 21, penktadienį, baigė šį sezoną ir Bručo svetainėje surengė vaišes. Pasidžiaugė savo rengtu koncertu, gastrolėmis. Chorui vadovauja Mykolas Cibas.

Dr. Br. Nemickas, Good (White Plains), kolegijos rekomenduotas, gavo subsidiją vykinti į Chicagos universiteto surengtas diskusijas apie technologijos įtaką žmonių santykiams. Pakviesta viso 30 asmenų visam mėnesiui.

MASPETHO ŽINIOS

Naktinė adoracija Maspetho lietuvių bažnyčioje praėjo sėkmingai. Adoracija prasidėjo birželio 14 d. 8 v. v. ir baigėsi birželio 15 d. 5 v. ryto. Įspūdinga buvo procesija su žvakėmis miesto gatvėmis, garsiai kalbant rožančių. Bažnyčioje buvo einami kryžiaus keliai už kunigus ir vyskupus. Lietuviškos pamaldos buvo 12 val. Buvo lietuviškas pamokslas, kalbamos įvairios maldos, giedamos giesmės ir laikomos mišios. Lietuvių susirinko gražus būrys. Kitataučiam patiko lietuviškos giesmės. Vėliau buvo kalbamas rožančius, kitos adoracijos maldos, mąstymai. Baigiant adoraciją, prel. J. Balkūnas padėkojo visiem už dalyvavimą naktinėje adoracijoje, už maldas, skirtas Sibiro kankiniam lietuviams, latviams ir estams. Visą naktį dalyvavo nemažas skaiškaitis maldininkų.

Kun. Ronald J. Schultz birželio 9 d. 2 v. popiet Maspetho lietuvių bažnyčioje laikė primicijas. Vaišės įvyko Queens Terrace salėje, Woodside, N.Y.

SKAUTŲ TAUTINĖ STOVYKLA

Jeį pasišventė jaunystė, Kas pasaulį gal išdrįsti Jos mėginti jėgų.

(Putinas)

Lietuvos Laisvės kovos metų ir lietuviškosios skautijos 50 metų sukakties stovykla jau čia pat.

Si stovykla tai įvertinimas skautijos praeito kelio ir atsinaujinimas — žvilgsnis į ateities tikslus. Vadovų ir skautų būriai rinksis į šią didelę šventę iš visų Šiaurinės Amerikos vietovių su viena mintimi — dar kartą išgyventi skautybę tautinės stovyklos rėmuose. Čia sueis visi, kuriems brangi lietuviška skautybė, ir kurių siela yra pilna pasiryžimo ir kupina jaunatviško džiaugsmo.

Prie Custer, Mich., ažuolynė skaučių pastovyklėje bus

atkurta "Lietuva", nes čia bus Aukštaičių, Žemaičių, Dzikijos, Dainavos-Sūduvos, Baltijos Pakjūrio ir Vilniaus rajonai. Vietovių pavadinimai turės Lietuvos miestų, upių, kalnų, ežerų ir kt. vardus. Skautiški užsiėmimai, žaidimai, pionierija pingsis su lietuvių tautos ryškesniais bruožais. Gera proga įrodyti savo seseriškumą, skautiškumą bei draugiškumą jį tikrai skautiškai išgyvenant. Susidarys draugystės, kurios tęsis visą gyvenimą, gausis prisiminimai, kuriuos ilgai girdės ateinančios kartos.

Tad, sesės, iki pasimatymo V-toje tautinėje stovykloje!

Lietuviška visuomenė, tėvelius, draugus ir pažįstamus kviečiame mus aplankyti!

Tautinė stovykla įvyksta liepos 8-20. Sesė L.

Chicagos operos gastrolės New Yorke. Dainuoja mišrus choras.

Nuotr. V. Mažello

Vaikų stovyklautojų autobusas į Kennebunkport, Maine, vykstančią stovyklą nuo lietuvių pranciškonų vienuolyno, 680 Bushwick Avenue, Brooklyn, N.Y., išvyksta birželio 28, penktadienį, 9 val. ryto.

New Yorko miesto burmistras ir ponis Lindsay birželio 19 suruošė vaišes savo oficialioje rezidencijoje Jungtinių Tautų generaliniam sekretoriui ir poniam U. Thant, pasitraukiančiam Jungtinių Valstybių ambasadoriui ir poniam Goldberg bei naujai paskirtam JAV ambasadoriui ir poniam Ball pagerbti. Vaišėse dalyvavo aukšti N. Y. miesto pareigūnai, JAV ir švietimų valstybių ambasadoriai prie Jungtinių Tautų ir N. Y. reziduoju kiti valstybių konsulai, kurių tarpe ir Lietuvos generalinis konsulas Anicetas Simutis su žmona.

Kun. dr. J. Starkus jau kuris laikas sunkiai serga ir gulii ligoninėje.

AMERIKIETIS APIE "GRAŽINOS" OPERĄ

Laisvės žiburio radijas birželio 2 buvo suorganizavęs sėkmingą Chicagos Lietuvių operos pasirodymą. Koncertinėje formoje buvo atlikta Jurgio Karnavičiaus opera "Gražina". Atsilankė apie 2,000 žmonių.

Filipinų respublika birželio 12 minėjo septynių dešimtų metų sukaktį nuo nepriklausomybės paskelbimo. Ta proga Filipinų ambasadorius prie J. Tautų Salvador P. Lopez, generalinis konsulas New Yorke Alejandro D. Holigores ir Filipinų banko New Yorko viceprezidentas J. L. Mendoza suruošė vaišes Jungtinių Tautų delegacijų priėmimų salėje. Vaišėse dalyvavo misijų prie J. Tautų šefai, diplomatai ir švietimų valstybių konsulai New Yorke, kurių tarpe ir Lietuvos generalinis konsulas Anicetas Simutis su žmona.

P. Jančauskas ir šeima persikėlė į naują vietą. Jų naujas adresas: 667 Ash St., Brockton, Mass., 02401. Tel. 588-9091.

Ieškomas butas dviem suaugusiems Woodhavene ar Richmond Hill apylinkėje. Skambinti vakarais po 5 val. Tel. 296-8607.

Jeį planuojate ką pirkti ar dovanoti — pirma gaukite katalogus apie rašomas, skaiciavimo mašines, radio, TV, magnetofonus ir kit. vokiečių ir vietinių firmų gaminius sumažintomis kainomis: J. L. Giedraitis, 10 Barry Dr., E. Northport, N.Y. 11731 Tel. (516) 757-0055.

DVI NAUJOS LIETUVIŠKOS PLOKSTELĖS

Aukuras, įdainuota Vysk. Valančiaus Lituaništinės mokyklos ansamblio Clevelande, priitarian kanklių muzikai. Vad. muz. A. Mikulskis. Dainuojama: Kalėdos Lietuvoj, Tau brangi tėvyne, Lietuvos paukštelių daina, Tekėjo saulėlė, Lopšinė lėlytei, Grįšim, grįšim. Daina apie avižą. Dainuojanti jaunvystė, Saulės ratas, Pavasaris, Rudenėlis, Žiema, Vasarėlė. Įrekorduota RCA Victor Co. Stereo, bet galima groti ir su paprasta adatėle, išgaunant stereo efekta (nes plokštelė įrašyta nauju Compatible Stereo metodu). Kaina 5 dol., persiuntimui 50 c.

Lietuviškos vestuvės. Išleido Mažosios Lietuvos Bičiulių dia Montrealyje. Įrekorduota RCA Co. Kupiškėnu vresnėsios kartės meno kolektyvo et nografinis vaidinimas "Senovės Kupiškėnu Vestuvės". Plokštelė yra ilgo grojimo, pritaikyta ir Stereo aparatam. Kaina 5 dol., siuntai pridėdama 50 c.

Abi plokštelės gaunamos Darbininke, 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N.Y. 11221.

Jų tarpe nemaža buvo ir kitaučių. Vienas iš jų — buvęs New Yor Sun laikraščio muzikos kritikas Clarence I. Cohn. Čia jo "Gražinos" įvertinimas, išverstas į lietuvių kalbą.

Pradžioje prisimena, kas ir kokia proga šią operą pakvietė į New Yorką. Toliau rašo:

"Opera buvo pastatyta koncertine forma su solistais, choru ir simfoniniu orkestru iš New Yorko. Visam ansambliui dirigavo Aleksandras Kučiūnas. "Gražinos" muzika turi nemažai rusiškos muzikos elementų, vietomis primenančių "Prince Igor", "Coq d'Or" ir "Boris".

Orkestras savo paskirtį atliko puikiai, nors teturėjo tik vieną repeticiją su dainininkais. Puikiai paruošė chorą žinoma muzikologė Alice Stephens ir kiti chormeisteriai iš Chicagos.

ATEITININKŲ IŠSKYLA

New Yorko ir New Jersey ateitininkai birželio 16 surengė bendrą išskylą į Sunken Meadow parką, L.I. Išskylautojų susirinko nemažas būrys. Dalis prieš stalų užkandžiavo, piknikavo, jaunimas žaidė.

Apie 5 val. visi suvažiavo į Giedraitių namus, E. Northport, L.I. Čia dar atvyko svečių. Viso susirinko per 75. Dr. Giedraitienė ir Juozas Giedraitis visus maloniai priėmė ir pavaišino. Jaunimas sodelyje kūrenosi ugnelę, dainavo ir šoko. Studentų tarpe buvo net svečių iš Chicagos.

Sendraugių susirinkimas vyko gražiai įrengtame rūsyje. Sandraugių dalyvavo apie 30-40. Susirinkimui pirmininkavo Pr. Naujokaitis. Pradžioje valdyba padarė apyskaitinius pranešimus. Kalbėtasi einamais reikalais, paliesti jautrūs nūdienos klausimai, kurie sukėlė gyvas diskusijas.

Stasys Baras nepaprastai puikiai atliko tenoro partiją. Baras savo partiją atliko eksperto technika ir meistriškai valdomu tonu. Jis yra menininkas, kuriam turėtų būti atviri Amerikos operų rūmai. Dana Stankaitytė titulinėje rolėje buvo puikus sopranas. Ji savo stiprų balsą valdė puikiai. Boso partiją atliko Jonas Vaznelis, kuris pasižymėjo gražios kokybės balsu ir interpretacija. Baritono partiją atliko Algirdas Brazis, anksčiau dainavęs Metropolitan operoje. Jo solo vietos buvo labai efektingos.

Sio koncerto klausėsi daugelis žmonių, atvykę šimtus mylių. Mano nuomone, jų ilgos kelionės pilnai apsimokėjo.

Bendrai paėmus, tai buvo pats geriausias iki šiol matytas lietuviškas muzikinis pasirodymas."

BOSTONO ŽINIOS

Birželio įvykiu: okupacijos, trėmimų, ir visų žuvusių bei nukankintų lietuvių minėjimas Bostone buvo birželio 16. Šv. Petro parapijos bažnyčioje vyskupas Vincentas Brizgys aukėjo mišias ir pasakė pamokslą. Tą pačią dieną 3 val. popiet Lietuvių Piliečių D-jos auditorijoje vyko viešas minėjimas. Jį pravedė A. Matjoška. Invokaciją sukalbėjo vysk. V. Brizgys. Lietuvos garbės konsulas adv. Anthony Shallna pasakė trumpą žodį. Apie trėmimus lietuvių vargus ir rūpesčius kalbėjo prel. Vytautas Balčiūnas. Jis ragino neužmiršti tėvų kalbos ir rašyto lietuviško žodžio. Meninę programą atliko solistas Benediktas Povilavičius, akomponuojant muz. Jeronimui Kačinskui, Birutė Adomavičiūtė padėklamavo J. Aisčio eilėraštį "Silainė", o Sv. Petro parapijos choras padainavo keletą dainų.

Bostono didysis laikraštis The Boston Globe birželio 15 įdėjo straipsnį: Lithuanian Catholics Mark Independence. Viršuje straipsnio buvo vysk. V. Brizgio ir prel. Balčiūno fotografijos. Straipsnyje rašoma, kad Bostono ir kiti lietuviai mini 50-tą Lietuvos nepriklausomybės atstatymo sukaktį. Lietuva — Baltic State, buvusi carų Rusijos okupuota. Pranešama apie birželio 16 pamaldas. Dalyviai prašomi melstis už tylos Bažnyčią, kuri yra už geležinės uždangos Sovietų valdomose Pabaltijo valstybėse. Sios minėjimo pamaldos esančios 50 m. nuo nepriklausomybės atstatymo metinio minėjimo tąsa.

Pasaulio Moterų Federacijos suvažiavimas įvyko Bostone. Federacija turi virš dešimties milijonų narių. Suvažiavime dalyvavo apie 2,000 delegacijų veik iš viso pasaulio. Lietuvos moteris atstovavo Vincė Jonuškaitė-Leskaitienė ir Aleksandra Daukantiene. Tuo pačiu laiku buvo lyg ir tautybių parodėlės — stalai. Lietuvių stalus su įvairiais tautiniais išdirbiniais buvo ypatingai gausiai lankomas. Meninėje dalyje lietuvių tautinių šokių grupė, vadovaujama Onos Ivaškienės, pašoko net penkis šokus ir buvo džiaugsmingai priimta.

Bostono latviai birželio 28 d. 7:30 v. v. Esplanade's Hatch Shell rengia Latvijos nepriklausomybės 50 metų sukakties minėjimą. Programoje dalyvaus estų, latvių ir lietuvių tautinių šokių šokėjai.

Ieškoma valytoja trim dienom per savaitę. Laiką gali pati pasirinkti. Reikės valyti indus didelės krautuvės parodos kambarėje Manhattane. Skambinti tel. 677-0200 ir prašyti Mrs. R. Galminas.

Rūtos ansamblio valdyba posėdžiauja sol. L. Stuko na muose. Iš k. į d. sekr. D. Dutkutė, vicepirm. inž. R. Sinušas, narių registr. B. Venckienė, dirigentas Alg. K. Čačauskas, pirm. L. Stukienė, sol. L. Stukas ir administratorius L. Beauvais. Nuotraukoje trūksta išdininčės Fl. Schirm.

Pamaldos šv. Petro parapijos bažnyčioje Bostone birželio 16, prisimenant trėmimus į Sibirą.

Nuotr. P. Plikšnio